

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 178. sz. 1943. augusztus 10 kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Elkeseredett harcok az Etna tűzhányó körül

Az olasz Stefani Iroda írja: Ha a harc a szárazföldre terelődik át, az angolszászok még súlyosabb feltételekkel néznek szembe — Nagy bombakárok Milanóban, Torinóban, Genovában — A svéd miniszterelnök kijelentette, hogy Svédország politikája arra irányul, hogy távoldartsa magától a háborút — Fontos tanácskozások Helsinkiben

Sztalin titkos hadparancsában a proletáriátus világdiktatúráját jelölte meg végső háborús célul „Útjaink elválnak ott, ahol mostani szövetségeseink akadályoznák végcélunk elérését“

Aláírták a magyar-német gazdasági megállapodást

A külpolitikai frontot az egész világon bizonyára mozgásba hozza az a közlés, mely tegnap történt Berlinben. Nyilvánosságra hozták Sztalinnek egy kézrekerült titkos hadparancsát, mely a proletáriátus világdiktatúráját jelölte meg a szovjet háborús céljává és nem tagadja, hogy jelenlegi szövetségeseivel csak bizonyos időpontig, illetve háborús fejlemények bekövetkeztéig halad egy úton. A nyilvánosságra hozott titkos parancsot teljes terjedelmében közöljük, itt a német visszhangról emlékezünk meg.

A berlini sajtó Sztalin német kézbe került titkos parancsában félreérthetetlen bizonyítékát látja annak, hogy a kommunista internacionale május végén történt feloszlata eszupán megtevesztő mesterkedés volt.

A „Berliner Börsenzeitung“ azt írja, hogy Sztalinnek ez a parancsa száz százalékosan megerősíti Németország, a vele szövetséges államok és több semleges ország megítélését a kommunista internacionale május végén történt látszófeloszlatajáról. Rámutat a lap arra, hogy a „Pravda“ annakidején közölte az internacionale végrehajtóbizottságának azt a határozatát, amely a kommunista internacionale szerveit felmenti eddigi kötelezettségei alól. Felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy egyidejű közlés szerint Roosevelt különkövete, Davies újján levélben kérte fel Sztalint „határozott támogatásra“ Anglia és az Egyesült Államok belpolitikai feszültségének enyhítése terén és javasolta ebből a célból a kommunista internacionale „legálább formaszzerű feloszlataását“. Linderdt svéd kommunista vezér nyilatkozatából is kitérünk, mi jelent a kommunista internacionale formaszzerű feloszlata. Linderdt ugyanis kijelentette, hogy csupán „taktikai okokból“ hozott intézkedésről van szó és nem az a szándék, hogy „a kommunista internacionale munkáját abbahagyják“. Sztalin most kézrekerült parancsa is ilyen taktikai intézkedésről beszél és a katonai helyzettel megegyezően, valamint annak a kényszerűségével, hogy a háború második szakaszában még igénybe kell venni a „jelenlegi“ szövetségeseiket. Befejezésül kijelenti a lap, hogy „ha van még a világon valaki, aki nincaen tisztában a Sztalin-féle háború igazi céljával, annak is fel kell most végre ismernie, mi fakadna abból.

ha a keleti német ellenállásnak az emberek százmillióért küzdő sziklafa összeomlanék“.

A „Deutsch Allgemeine Zeitung“ megállapítja, hogy Sztalin 1943 február 16-án kiadott parancsában leplezte a bolsevizmus igazi céljait. Nyílt hadüzenet ez az egész világnak — írja a lap.

TISZTÁZNI KELL A KÉRDÉSEKET A SZOVJETTEL — IRJA AZ ANGOL „TIMES“

Londoni beavatott körökben változatlanul tartja magát a hír, hogy hamarosan sor kerül Churchill és Roosevelt újabb találkozására. Ezt a hírt Washingtonból érkező jelentések is megerősítik. A találkozáson állítólag Sztalin is résztvesz. A „Times“ vasárnapi számában nyomtatékosan hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az olaszországi események következtében keletkezett helyzetet behatóan megvitatás és cikkét a következő jellemző mondatok fejezi be: Gyorsan kell dönteni és világosan meg kell szabni politikánk körvonalait, amelyet azután biztosan és céltudatosan meg kell valósítani. Ezt a politikát az Egyesült Államok, Oroszország és Nagy-Britannia beható tanácskozásai alapján kell megszabni. Politikai körökben a „Times“ cikkét úgy magyarázzák, hogy a lap szerint az angolszászok egymás közötti kapcsolatait a Szovjet-Unióval meg kell állapítani mind az olasz kérdésben, mind ezen túl az általános európai politikai kérdésben, mivel egységes magatartásra van szükség. Beavatott körökben nem csinálnak titkot abból, hogy az elmúlt hetekben az angolszászok és a Szovjet-Unió közötti viszony ismét kiéleződött.

FINNORSZÁG

körül sűrűsödnek a hírek. A svéd lapok jelentése szerint szombaton Rytli államelnöknel hosszú és nagyfontosságú tanácskozás volt, amelyen nemcsak mérvadó finn politikai személyiségek, hanem a Helsinkiben akkreditált külföldi követe is résztvettek. A tanácskozás lefolyásáról és eredményéről mind-éddig nem adtak ki jelentést.

HANSSON SVÉD MINISZTERELNÖK

a vasárnap Valoeben elmondott beszéde folyamán kiterjeszkedett a Svédországon átmenő német katonai szállítmányok ügyére. A mi-

niszterelnök kiemelte az általános meglepedést, amelyet az ügy rendezése kiváltott. Ezzel megszünt egy ok, amely a svéd népet erősen nyugtalanította és amely Svédországnak más államokkal való viszonyát zavarta. Az 1940. év közepén Németország részére tett engedmény nem ütközött a semlegeségbe és azzal nem korlátozták az önrendelkezési jogot. Svédország politikája — hangsúlyozta a miniszterelnök — mindig arra irányul, hogy távol tartsa magától a háborút. Svédország általános magatartása továbbra is az, ami kezdetől fogva volt, vagyis valamennyi állammal való baráti kapcsolatok ápolása.

A KELETI ARCIVONALON

a súlypont most is változatlanul az oriel—bjelgorói szakaszon van, annak ellenére, hogy a szovjet újjában Vjazma térségében is nagy erővel támad. A nagy elkeseredéssel folyó harcokra utalva német katonai körök elzárkóznak a pontos arcvonalak közlésétől, amíg az ide-oda hullámzó harcok bizonyos nyugvóponthoz nem jutottak. A pillanatnyi állások közlése sem nyújthatna felvilágosítást a helyzetről és legfeljebb csak az ellenséget tájékoztatná — mondták Berlinben.

A SZICILIAI HARCOK

elkeseredettem dúlnak. Most az olasz Stefani iroda megállapítja, az angolok és amerikaiak az utóbbi napok során még nagyobb erőfeszítéseket fejtettek ki Sziciliában, hogy véget vessenek az elszánt olasz-német ellenállásnak. Az ellenségnek a sziget északkeleti sarkában kell előrehatolnia, hogy befejezhesse Szicilia meghódítását. Az angolszászok eddig 16 hadosztályt vetettek küzdelembe. Az ellenfél az arcvonal középső szakaszain küzd most a legerősebben és a harc itt a legelkeseredettebb. Az angolszászok ezen a szakaszon hatalmas offenzívával az Etna tömbjének hátsó részét akarják birtokukba keríteni, majd Randazzo felé akarnak előrenyomulni, hogy így Messinánál utat törhessenek maguknak a tengerig. A harc a hegyvidéken folyik, az olasz és német kötelékek elszánt ellenállást tanúsítanak. Bár igaz, hogy az ellenség mostani hadművelet során eredményeket mutathat fel, ezek azonban ugyanakkor a leg-súlyosabb áldozataiba kerültek.

Budapest, aug. 9. (MTI) A magyar és német kereskedelmi bizottság, amely a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat szabályozza, augusztus elsején tartotta ülését.

A tárgyalások során megállapítást nyert az árú- és fizetési forgalom kerete 1943 aug. 1-től 1944 július 31-ig terjedő évre. A bizottság megállapította továbbá, hogy a Magyarország és Németország közötti árucserforrgalom, amelynek alapjait még a háború előtt vetették meg, az elmúlt gazdasági évben kielégítő módon fejlődött. — A fizetési forgalom zavartalansá-

ga is biztosítást nyert. A megállapodást augusztus 7-én írták alá.

Bécs, aug. 9. (MTI) Az összes bécsi lapok feltűnő helyen számolnak be a Budapesten lefolyt német-magyar gazdasági tárgyalásokról, amely megbeszélések alapján láthatóan emelik ki a lapok, hogy a két ország közötti árucserre igen kedvezően mutatkozik és a fizetési nehézségek körül is javulás tapasztalható. A megegyezést német részről Clodius követ, magyar részről Nickl Alfréd követ írták alá.

Kétségtelen az is, hogy ha a harc majd a szárazföldre terelődik át, az angolszászok még súlyosabb feltételekkel néznek szembe, annál is inkább, mert hiszen akkor majd nem számíthat arra a légi és tengeri támogatásra, amelyet a sziciliai csata nyomán felhasználhattak — állapítja meg a Stefani iroda.

AZ OLASZORSZÁGI HELYZETET ILLETŐLEG

két római lapszemlélt lehet idézni. A „Popolo di Roma“ szembefordul azzal a felfogással, hogy július 25-én forradalom történt volna Olaszországban. Az olasz nép nyugodtan aludt és csak másnap vette nagy meglepődéssel észre, hogy a fascista kormány megbukott. Hivatalos erővel kell fellépni azzal szemben, aki az eseményekkel kapcsolatban forradalomról beszél. Az elkövetkezendő napokban, amelyek a július 25-i eseményeket követték, arról értesült az olasz nép, hogy a kormány intézkedését folytán a fascista rendszert szellemében és intézményeiben megszüntették. Liberális forradalom lenne ez? Milyen hivatalos hang beszélt volna forradalomról? Különbséget kell tenni a fascizmus megbuktatása és a teljesen elkülönített liberális felszabadulás között. A régi pártoskodó szellem a kizsákmányoló osztályok munkája és az a csapás, amely a felszínen könnyen élőket érte, nem jelent forradalmat. A szabadságnak okvetlen előfeltétele az állam politikai egyensúlya. Az új rendnek nem lesznek tagjai azok, akik a régi rendszert csak szolgálni, de bírálni nem tudták. Az ő igazi vagy mesterkelt lelkesedésük nem fogja megtevesztetni Olaszországot, mi pedig az új Olaszországot várjuk és azt akarjuk előkészíteni.

A „Corriere della Sera“ vezér-

cikkében a következőket írja:

„Mindenki tudja, hogy a mi háborús helyzetünkben valóban bizonytalanság van, azonban, mint amit a hadseregparancsnok napi jelentésével mindenki számára feltűntetnek, ezek a bizonytalanságok az egész nemzet életére igen nagy kihatást gyakorolnak. A lap ezután rámutatott arra, hogy ma mindenkinek együtt kell működni. Első és legfontosabb az, hogy elsieltett ítéletekre senki se ragadtassa magát. Egy pillanatra sem szabad senkinek sem elfelejteni azt a feladatot, amely a kormányt terheli a néppel szemben való felelősség szempontjából. Az újságokból nem kell többet keresni, mint amit a lapok megírnak. A kormány nem kér dicsőítést és ezekben a rendkívüli időkben ilyen szerényen viselkedik, azt kiemeli az is, hogy bizonyos bírálatot elvisel. A kormányt semmiféle bírálat nem tudja megakadályozni abban, hogy ne folytassa nyugodt lelkiismerettel az általa helyesnek tartott munkát. A hírlapnak azonban nem szabad túlzottnak lenni, mert elvenné a bizalmat, vagy legalább is azt a reményt, amely megmaradt még a kételkedők számára is ezekben a pillanatokban. A haza

FONTOS TUDNIVALÓK

Hirdetmény a ragadós száj- és körömfájás állati betegség bejelentéséről. (7).
Rendelet a kisiparos vámorlési jogosultságáról. (7).
Az állati oltóanyag árának megállapításáról. (7).

TÓKÉS FOTO

A belek petyhüdtésén alapuló idősült szakszúrulás kezelésében a régebbi, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz — esetleg kisebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve — gyakran igen hathatós segítségét nyújt. Kérdezze meg orvosát!

Német hadijelentés

Bjelgorodnál és Orelnél elhárították a szovjet rohamot Minszk-től nyugatra 154 partizántábor szétrombolták a német kötelékek

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A szovjet a kubáni hídfőnél tovább folytatta támadásait. A Mius mentén és a Donec középső folyásánál helyi jellegű harcokat jelentenek. Bjelgorod térségében és az orelli szakaszon a szovjet erősebb gyalogsági és páncélos kötelékekkel intézett támadásai összejártak. A légi fegyverem ezen a két harc szakaszon beavatkozott a földi harcokba és nagyszámú páncélos és légállás mellett megsemmisített háromszáz szovjet járművet, amely ellenséges légénységet szállított. Az ellenség Wjazsmától délnyugatra számos páncélos támadott. — Valamennyi áttörési kísérletét súlyos harcokban visszavertük. Az ellenség veszteségei nagyok. A Ladoga tó felé csak helyi jellegű harcok folytak. A legutóbbi hét napon a keleti arcvonalon 352 páncélos löttünk szét.

Könnyű német tengerészeti had-erő a Novoroszijtszki tengerrészen elhelyezett löszrel megrokkant két szovjet parti gőzöst, összesen 1400 tonnát.

A szicíliai arcvonal északi sza-

megmaradása a mindenekelőtt való cél. Ez az a feladat, amelyet mindnyájunknak hangoztatnunk kell, mert be kell bizonyítanunk, hogy az új idők kifejezése nem a pusztító szölamok egyike, hanem Olaszország újjáépítésének és viszszaállításának szimbóluma. A nagyság — írja a lap azután — majd magától megjön.

kaszán az ellenség nagy túlerőben levő erőkkel megismételte támadásait a partmenti utak ellen. A harcok még folynak.

Gyors német harci repülőgépek Szicília északi partvidéke előtt megsemmisítően eltaláltak egy rombolót és egy 7000 tonnás kereskedelmi hajót.

Kisebbszámú ellenséges repülő gépeknek a megszállott nyugati területek ellen intézett nappali támadásai folyamán két angol repülőgépet löttünk le, az Atlanti óceán fölött pedig egy négy motoros északamerikai repülőgépet semmisítettünk meg.

SS és rendőrkötékek a hadsereg kötelékeivel együttműködve a keleti arcvonal mögöttes területein ismét befejezték egy nagyobb vállalkozást a Minszk-től nyugatra levő területeken megsemmisítettek számos bandát, — Caekely veszteségeink mellett 4200 bandita életét vesztette, több mint hateret elfogtunk, vagy letartóztattunk. Szétromboltunk 154 banditátábor és 151 kisebb erődöt, továbbá hatvan ágyút, — igen sok kézifegyvert, löszert és egyéb hadianyagot zsákmányoltunk. (MTI).

Olasz hadijelentés

Súlyos harcok Észak-Sziciliában

Az olasz főhadiszállás közleménye: Észak-sziciliában olasz és német csapatoktól megszállott állásokban tovább folynak a súlyos harcok. Repülőink ellenséges célpontokat támadtak az arcvonal mögött.

A szicíliai vizeken német repülőgépek hatásosan etlátk két rombolót, Angol és amerikai tengeri és légierej kötelekkel vasárnap Szicília és Calabria egyes partmenti helységeit támadták, anélkül, hogy nagyobb károkat okoztak volna.

Randazzo lángokban

Bern, aug. 9. A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról jelentik, hogy a 8. hadsereg megszállta Aderno városát és az Aderno és a keleti part között fekvő Bianca villa, Belpasso és Mascali községeket. Későbbi közlemény szerint a 8. hadseregnek Adernotól észak felé előnyomuló oszlopa Bronte városát szállta meg. Az északi partvidéken előnyomuló 7. amerikai had-

sereg bevonult Santa Agata di Militelloba.

Hétfőn reggel érkezett jelentés szerint a 8. hadsereg osztagai Maletto város külvárosában harcolnak, Maletto 12 kilométernyire fekszik Randazzótól. Randazzo lángokban áll. A középső frontszakaszon a szövetségesek példátlan erejű légitámadásokat intéznek a tengelyes csapatok állásai ellen.

Részletes jelentés a keleti harcokról

Berlin, augusztus 9. A német hadijelentés kiegészítése képpen közli a Német TI-vel:

A szovjet csapatok támadó ereje Orel térsében több mint egy hónapig tartó súlyos harcokban annyira meggyengült, hogy csak vonakodva tudják követni a német csapatok Oreltől nyugatra most lezajlott már régóta előkészített és tervszerűen végrehajtott elszakadó mozdulatait. Nyilvánvalóan kénytelen az erősen megtizedelt lövészadosztályokat és páncélos dandárakat maradványait visszavonni az első vonalakból és ezeket új csapatokkal helyettesíteni.

Bjelgorodtól délre és délnyugatra levő harci szakaszon a szovjet támadó tevékenysége vasárnap sem lankadt. A német csapatok azonban helyenként nagyon kemény harcokban 92 páncélos jármű megsemmisítése mellett verték vissza az ellenség áttörési kísérletét.

Különböző keleti arcvonalon a szovjet tehermentesítő támadásoknak ismét két új, nehéz pontja alakult ki: a kubáni hídfő és Vjazma térsége. A Mius mentén a Donec középső folyásánál, valamint a Ladoga tó felé a szovjet vezetés a rendkívül súlyos nyári veszteségek miatt kénytelen volt támadásait abbahagyni. Ezzel szemben a kubáni

hídfőnél és Vjazmától délnyugatra is számos lövészadosztály és páncélos dandár harcbevetése folytatta fokozott erővel a küzdelmet.

A kubáni hídfőnél eddig lezajlott 5 csatában nem kevesebb mint hatszáz páncélos, háromszáz harci jármű, elütött, sebesült és foglyot veszítettek. Július 16-án kezdődött a nagy szovjet nyári offenzíva keretében az 5. nagy osztag a kubáni hídfő birtokáért és kisebb megszakításokkal még ma is tart. A szovjet ezen a szakaszon is kénytelen a többi arcvonalszakaszokhoz hasonlóan szétszórni és elváltatni a kötelékeit újra feltölteni, új csapatokkal helyettesíteni. A szovjet felhívásának folyamata, mely az egész nyári szovjet offenzívát jellemzi, a kubáni hídfőnél ugyan olyan erős mértékben mutatkozik mint az egész arcvonal harcainak bármelyik más gyújtópontján. Hogy a szovjet hadvezetés ez alkalommal is milyen erős alakulatokat vetett harcba a kubáni hídfőnél, kiderül abból, hogy az egyik német támadó szakaszon vasárnap 748 ellenséges repülőgépet számoltak meg. A szovjet tömeges támadással ellenére a 76 harci vonal vasárnap is szilárdan német kézen maradt.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a szicíliai harcokról

Berlin, aug. 9. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli a szicíliai harcokról:

Augusztus negyediké óta a szicíliai hadszíntér középső szakasza

brít csapatok a legerősebb tüzérségi páncélos és légi támogatással igyekeznek áttörni az ellenálló ellenséges arcvonalat, hogy ezzel egyrészt Szicília északi partvidékének német-olasz ál-

lásait déli irányból és az Etna körül futó tengelyállásokat nyugatról felgöngyölítsék. Az ellenség számbeli fölénye ellenére mindezek a vállalkozások megakadtak a védők hőseles ellenállásán. A támadók közben napnap után súlyos vereségeket szenvedtek. Egyedül a Hermann Göring hadosztály eddig elpusztított 226 harcokost, 52 páncélos felderítő kocsit, 236 páncélos légénység-szállító kocsit és egyéb járműveket, valamint rengeteg ágyút és nem kevesebb mint 53 repülőgépet, valamint 7 vitorlás repülőgépet lött le a légharítás.

Amíg az Etna lejtőjének környékén védhető és nehezen járható terepén ezen a szakaszon vasárnap csupán elszórtan fejlődött ki harc addig Patton alakulatai San Stefano irányából erős páncélos és gyalogsági csoportokkal tá-

madtak és hadműveletüket San Agata térsében végrehajtott újabb partraszállás is támogatta.

A tengerről erős tüzérségi tevékenységgel igyekezett rést vágni a támadó alakulatok előrenyomulása céljából. A harcok egész napon át fokozódó heves-séggel folytak, közben azonban a német csapatoknak sikerült ezt a területet hatékonyan elérni és kelet felé a parti utat elbarikádozni. Hétfőn a reggeli órákban a védők újonnan harcbavetett kötelékekkel ellentámadásba mentek át és ez pillanatnyilag még folyamatosan van. A 8. brit hadsereg kisebb kötelékei Cataniától északra most támadtak első ízben felderítő vállalkozások formájában, amelyeket azonban részben visszautasítottak a védőcsapatok. (MTI)

Pusztulás Milanóban, Genovában, Torinóban

Milánó, augusztus 7. (Stefani.) Vasárnap egész nap működésben volt a segítőszolgálat a múlt éjszakai bombatámadás károsultjainak érdekében. Sokakat sikerült a romok alól kiszabadítani. A halottak száma az eddigi megállapítások szerint 30, a sebesülteké 200. A bombázók a Santa Simplicius, a Szent Kereszt és a lateráni Szent János templomokat találták el. Schuster bíboros-érsek megjelent a bombatámadások károsultjai között és vigasztaló szavakat intézett hozzájuk. A súlyosan megrongált épületek közé tartozik a királyi lak is, amelynek képtárrésze megsérült. Két banképület kigyulladt, az amerikai bank és a lombardiai takarékpénztár palotája.

Milánó, augusztus 9. (Stefani.) Az olasz lapok hangoztatják, hogy a legutóbbi légi támadás alkalmával az ellenség főképpen polgári lakónegyedeket bombázott. Csúpan kivételes esetekben állapítható meg, hogy az angolok valóban ipari vagy katonai célpontokat akartak bombázni. A lakosság a támadások alatt és után kivételes fegyelmet tanúsított és a munkásság is megőrizte teljes nyugalomát. Az eseményekkel kapcsolatosan semmiféle békétüntetés nem volt.

Óras üzletemet
Csapó-u. 12. sz. alól
át helyeztem
Piac-u. 69. alá
Pigniczky István

Genova, aug. 9. (Stefani.) Augusztus 8-ra virradó éjszakán Genova ellen intézett ellenséges légitámadás templomokat, történelmi palotákat és emlékeket ért. A Santa Stefano templom és előcsarnoka teljesen elpusztult. Elpusztult a művészeti kivitelű Confolatione templom

Sztalin titkos hadparancsa a proletáriátus világdiktatúrájáról

Berlin, aug. 9. A napokban német kézre került Sztalin egyik titkos hadparancsa, amelyet nemzetvédelmi népbiztosi minőségében 1943 február 18-án intézett Charitinov altábornagyhoz, a 6. hadsereg főparancsnokához, Kuznecov tábornaghoz, a 2. gárdahadsereg főparancsnokához és Popov vezérezeredhez, a Popov-csoport főparancsnokához.

Sztalinnak ez a titkos parancsa a háborúnak három szakaszát különbözteti meg. Az első szakasz — mondja többi között a parancs — harcászati visszavonulás jellemezte, amelyet azért voltunk kénytelenek végrehajtani, mert még nem voltunk eléggé felkészülve és nem volt meg a kellő tapasztalatunk a hadvezetésben.

Most kezdődött meg a második szakasz: a fasizmus kiűzése a Szovjetunió területéről. Nektak, parancsnoklevéltségek és vezetések alatt álló vitéz harcosoknak jutott az a nagy megtiszteltetés, hogy a háborúnak ezt a második szakaszát támadásokkal megindítsák és dicsőséges vörös hadseregünk többi kötelékével együttműködve a szovjetföldet megtisztítsák az ellenségtől.

Ita majd azután a szovjet

is, a San Siro templom, a város régi katedrálisá uyanacsak romhalmaz. Uyanacsak romhalmaz a Carignanona, a San Luca, a San Barcelona, a San Tommaso, a San Marco templom, a Názairethi Jézus szentélye szintén áldozatul esett és teljesen tönkrement. A Carlo Felice színház a lángok martalékává vált. Az egész világon híres képtárról ismert Rosso palota súlyosan megrongálódott, ugyanígy Spinola és a Podesta paloták is. Uyanerre a sorsra jutott a Galliera és Rivaloro kórház is. A bombák és tüzvész sok más palotát és lakóházat elpusztított vagy megrongált. A lakosság a heves légitámadás ellenére is megőrizte példás és fegyelmzett magatartását. (MTI)

Torinó, augusztus 9. (Stefani.) Az augusztus 8-ra virradó éjjel Torinó ellen intézett légi támadás a város központi részében súlyos károkat okozott. A Santa Carolina és lakóházat elpusztított vagy megrongált. A lakosság a heves légitámadás ellenére is megőrizte példás és fegyelmzett magatartását. (MTI)

hadsereg mélyen benyomul a fasizmus országaiba és felszabadítja a rabigában görnyedő proletáriátust, akkor jutunk el a háború harmadik szakaszába, amely végülünkhoz: a proletár világorradalomhoz vezet minket. Ti ezt a feladatot meg fogjátok valószínűsíteni és be fogjátok bizonyítani, hogy a vörös hadsereg beváltja azokat a reményeket, amelyeket az egész világ proletáriátusa beléje helyez.

Hadd higgyék a nyugati demokráciák polgári kormányai, — folytatja a parancs, — hogy egyetlen feladatunkat mi abban látjuk, hogy a fasiztákat kiűzzük országunkból. Mi tudjuk és velünk együtt tudják az egész világ dolgozói, hogy tulajdonképpen feladatunk a világgazdasági megsemmisítése.

A háború második szakaszának küszöbén már előre biztosítanunk kell ezt a harmadik szakaszt és előre intézkedéseket kell tennünk annak megakadályozására, hogy a világtörke túlsó felismerje ezt a végcélunkat. Ezeket a taktikai intézkedéseket akkor is meg kell tennünk, ha várakozás ellenére a második szakasz elhúzódnék, mert akkor szükségünk lesz mostani szövetségeink támogatására. — főleg a második

arcvonal megteremtésére — hogy a fasizmust ledönthessük.

Ne vezetessétek magatokat félre olyan intézkedésekkel, amelyek azt a benyomást keltenék, mintha elveinkhez hűtlenné lennének. Nem vagyunk és soha nem is leszünk hozzájuk hűtlenek. Egyetlen célunk most és a jövőben a világorradalom a proletáriátus diktatúrája az egész világon Amiként én mindig szem előtt tartom ezt az esküt, amelyet tanítómesterünk — Lenin sírjánál tettem, úgy nektek sem szabad ezt az esküt elfelejtenetek. Szövetségeket kötöttünk, mert ez szükséges volt, hogy eljussunk a harmadik szakaszhoz.

Utjaink azonban elválnak ott, ahol mostani szövetségeink útjába fognak állni végcélunk elérésének.

Minél jobban közeledik a végső győzelem órája, annál buzgóbban fognak velünk együtt vállvetve harcolni — hiszen a kíméletlen végrehajtott bizottságának megváltoztatatlan irányelveihez — az egész világ kommunistái, mint a proletáriátus egyedüli igazi szövetségesei. A titkosparancs így végződik Gondoljunk mindig arra, hogy a mi jelszavunk: „Világ proletáriái egyesüljete!”, egyetlen célunk pedig a proletáriátus világdiktatúrája. (MTI)

Mit ír az angol Observer

„Anglia feladata gondoskodni róla, hogy Itáliában kitörjön a forradalom”

Stockholm, augusztus 9. (TP.) Noha az angol kormány Olaszországtól továbbra is feltétlen megadást követel és állandóan támadja a királyi házat és Badoglio-t, majdnem az egész sajtó éles támadásokat intéz ellene és arra hívja fel, hogy támogassa nagyobb mértékben a kommunista erőket.

Az „Observer” vezércikkben azt írja, hogy Angliának a feladata gondoskodni róla, hogy Olaszországban kitörjön a forradalom. Az európai forradalmi hullámokat — írja a lap — Angliának kell irányítania. E viharok már észrevehetőek úgy a Balkánon, mint az Ibéri-félszigeten. Az európai forradalmak vezetésében az angol haderőnek is szerepet kell játszania. A lap attól tart, hogy az észak-olasz városok további bombázása esetén a kormány szétszórna a falvakba. Élénken agítál ugyanilyen irányban a londoni baloldali sajtó, főként a szovjet követséghez közelálló „Tribune”.

Göring kijelentései Hamburgban

„Mindent megteszünk, hogy megfizessünk a hamburgi pusztításokért”

Göring német birodalmi tábornagy Hamburgban megemlékezett azokat a helyeket, ahol a bombázások károkat okoztak. Kaufmann közretvezető a látogatás alkalmával jelentést tett a lakosság érdekében hozott intézkedésekről a Hamburg közreműködéséről a háborús feladatok elvégzésében. A birodalmi tábornagy hangsúlyozta azt a meggyőződését, hogy Hamburg a legkeményebb harcban is megállja helyét, minthogy magatartása eddig is minden várakozást felülmúl.

Göring birodalmi tábornagy részletesen megbeszélte a hozandó segítő rendszabályokat, majd elbucsovott Kaufmann közretvezetőtől, akit biztosított arról, hogy mindent megtesznek, hogy visszafizessenek az ellenfélnek azokért az emberi szenvedésekért és anyagi pusztításért, amelyeket Hamburg kikötővárosának okozott.

—o—o—o—

Túl van terelve a római hadbírósg, ami arra vezethető vissza, hogy az összes ügyek, amelyek a megzúzott államvédelmi bíró ügyét képezték, most a hadbírósgra szálltak át. Most azokat a pereket, melyek nem okvetlen kívánják meg a hadbírósgai tárgyalást, beszüntetik.

Nyári Egyetem

Gróf Esterházy János a szlovákiai magyarság helyzetéről, a közös problémákról, a multiról és a jelenről

A debreceni Nyári Egyetemen hétfőn gróf Esterházy János, a szlovákiai magyar párt elnöke „Szlovák-magyar gazdasági problémák” címmel nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott.

Részletes adatokkal ismertette a szlovák gazdasági élet fejlődését, jelenlegi helyzetét a Szlovákiában élő magyarság életfeltételeit.

Középeurópában — mondotta gróf Esterházy János — a gazdasági egymásrautaltság leginkább kimutatható Magyarországon és az 1939. márciusában önállóvá tett Szlovákia között, amelyek a multban egy államot alkottak, a történelmi Magyarország határai között ideális gazdasági egységet jelentettek. — A csehszlovák állam megalakulása után a szlovákiai ipar súlyos válságba került s húsz év alatt Szlovákia agrár- és fatermelő területé fejlődött vissza, miáltal a megélhetési színvonal visszaesett. Az hogy Szlovákia gazdasági élete nagyobb megrázkódtatás nélkül tudott beleilleszkedni az önálló államéletbe, elsősorban a német birodalom segítségének és irányításának köszönhető.

A szlovákiai magyarság többsége egész Szlovákia területén elszórtan él s amíg pl. a németek kivételes jogokat élvez és zavartalanul szervezheti meg a maga érdekképviseletét, addig a magyarságnak ezen a téren igen nagy külső és belső nehézségekkel kell megküzdenie. Ez a magyarság a legkülönbözőbb foglalkozási ágakban van elhelyezkedve, társadalmilag azonban meglehetősen egységes, nemzetiségi öntudata kifejlett, műveltsége átlagon felüli. A szlovákiai magyar párt minden lehetőséget tesz a magyarság gazdasági helyzetének stabilizálására, a szervezés, szakképzés, szociális támogatás és a gazdasági meg erősödés terén.

Szólt az előadó a zsidókérdés rendezéséről Szlovákiában. A zsidók vagyonát 1940-ben az állam összeíratta s e célból kérdőíveket töltetett ki velük. A vagyonbejelentési kötelezettségnek 52.000 zsidó tett eleget, akik 3.15 milliárd szlovák korona értékű vagyont vallottak be. 1941 január 15-én Szlovákia minden városában és községében bezárták a zsidó üzleteket. A bizalmi emberek a központi gazdasági hivatal küldi ki. Zsidónak nem lehet 3000 koronánál nagyobb magánvagyon, az ezen felüli pénzt, részvényeket, értékpapirokat, ékszereket egy hivatalosan megállapított pénzintézetnél tartozni kellébe helyezni.

— Nekünk, szlovákiai magyaroknak — fejezte be előadását gróf Esterházy János — nehéz és kényes a helyzetünk. Mi ott ezereves tradíciót képviselünk, amivel szemben szöges ellenállást áll a fiatal szlovák nacionalizmus. A szlovák nép vezetőinek egyrésze ma azt hiszi, hogy állami létét egyedül Magyarország fenyegeti s a szentistváni gondolatban nem lát egyebet, mint imperialista törekvést. Ez az indító oka annak a magyarellenes propagandának, amely a szlovák sajtóban, folyóiratokban, tanulmányokban, könyvekben lépten-nyomon találkozzunk. Ez nagy hiba és részben a gyengeség jele is.

A háború befejezése után Középeurópa felépítése csak nyugodt atmoszférában indulhat meg s ez semmiesetre sem érhető el úgy, ha az itt élő népekben a gyűlölködést, ellenségeskedést mesterségesen szítják egymás iránt. Nyugodt lelkiismerettel álltom, hogy a Szlovákiában élő kisközmű magyarság a létért való mindennapi munka mellett a magyar és szlovák nép közötti megértést szolgálja. Ez a törekvésünk őszinte és korrekt nélkül, hogy felkínálkozás lenne, vagy önértékelés rovására menne. Nem becsüljük le a szlovákok építőmunkáját, azonban kívánatos volna, ha a másik oldalon is kellő tárgyilagossággal

vennék tudomásul, hogy a magyarság itt a Duna-medencében évszázadokon keresztül fontos hivatást töltött be s ha a szlovák nép mostani állami függetlenségét a német birodalomnak köszönheti, nem kisebb érdeme van abban a magyar államnak is, hogy a szlovák nép századok viharában a maga etnikumát megtartotta, a gazdasági jólét

Pataky államtitkár fontos kijelentései a nemzetiségi kérdésekről

A nemzetiségi előadássorozat méltó befejezéseként dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár tartotta meg nagyszabású zárolóadását, amelyben a magyar nemzetiségpolitika alapelveit fektette le Széchenyi-től napjainkig. Mindenekelőtt köszönetet mondott a Nyári Egyetem vezetőjének, dr. Miller Rezső egyetemi ny. r. tanárnak és különösen dr. Flachbarth Ernő egyetemi ny. tanárnak, az Egyetemi Kisebbségjogi Intézet vezetőjének azért az alapos és nagy szaktudást visszatükröző munkásságért, mellyel az előadássorozatot szervezte és vezette. Az államtitkár hangzott, hogy Flachbarth professzor munkássága nemcsak a tudomány elmélyültségét és tisztá tárgyilagosságát jelenti, hanem a gyakorlati élet tapasztalatait is érvényesíti. Ezeket a tapasztalatokat dr. Flachbarth Ernő még annakidején az egykori Csehszlovákiában a magyarság jogaiért folytatott harcokban szerezte. Megemlítette az államtitkár, hogy dr. Flachbarth Ernő neki abban az időben nemcsak munkatársa, hanem a szó szoros értelmében bajtársa volt.

Pataky Tibor államtitkár ezután hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a nemzetiségi kérdéseket minél szélesebb körökben kell ismertetni és a társadalomnak is fontos szerepe van ebben a kérdésben. Szembe kell nézni azzal, hogy a vissza került nemzetiségek körében vannak olyanok, akik nem Magyarország keretén belül kívánják a kérdés megoldását, de ezeknek a száma a nemzetiségek józan nagy tömegével szemben csekély és az ilyeneket ártalmatlanná kell tenni. A magyarság hajlandó szelőkörű kulturális jogokat adni a nemzetiségeknek, ezt számos cselekedettel be is bizonyította, de föltétlenül megköveteli, hogy a hazához hűségesek legyenek. Szembehelyezkedett a túlzottan sovén felfogással és túrléptelenséggel, bármely oldalról jelentkezzék. Mindig azt kell szem előtt tartani, hogy mit lehet eslekednünk. A túlzott túrléptelenség a kiskorúságot jelenti, már pedig a magyar nemzet nem kiskorú. A nemzetiségi politikában is mindig a valóságot kell szem előtt tartani és a nemzetiségekkel egy harmonikus viszony, egy magasabb szintézis létrehozására kell törekedni. Erre törekedett már Széchenyi is. Ha a nemzetiségi kérdés téren nehézségek mutatkoznak, ezeket a józan realpolitikára le fogja küzdeni. A kérdés megoldásának alapja a magyarság belső erőinek kifejtése. Erős magyarság — erős független ma-

és kultúra mai fokára eljuthatott.

— A nagy háború még nem fejeződött be. Ha a szlovák nép a maga állami önállóságát meg akarja tartani, akkor ezt csak a magyarsággal való együttműködésben, nem pedig a vele való albandó kötelezős útnan fogja elérni.

— Az államélet legbiztosabb alapja a gazdasági élet rendezettsége, a szellemi felkészültség és a katonai erő. Ezek összességük ad tekinthető kifejezést a biztonság és biztonyságot befektet. Ez tölti el megnyugvással az idegenben élő magyarságot és ez van jó hatással a szomszédos népekre is. (MTI)

gyar állam. A megoldás biztosítékai a magyar történelmi mult és a magyar kormányzat nemzetiségi politikájának jólismert alapelvei, amelyek a nemzetiségek jogi és tényleges egyenlőségét, az egyéni jogokat és egyéni szabadságot foglalják magukban. A magyar nemzet sobasem az erőszak és elnyomás eszközeivel igyekezett a kérdést megoldani és sohasem vállalkozott többre, mint amennyire saját erői képessé tették és teszik. A régi magyar alkotmányosság alapján állunk, midőn az egyének és nem a nemzetiségi korpuszok számára biztosítunk jogokat. Ez utóbbi a magyar történelmi szellemmel ellentétben állana és Magyarország szétbomlásához vezetne. A nemzetiségi jogok tartalma és kiéltésük módja semmi körülmények között sem sérülhet a magyar állam biztonságát.

Pataky Tibor államtitkár Tiszta Istvánt idézte, aki kijelentette, hogy a magyar nemzetiségi politikának Janus arca van: szigorú és harcias azokkal szemben, akik az állam egységét jelleget össze nem fűző nemzetiségi törekvéseket követnek és a jó testvérek, jó szülőkön vonzó, szeretettel, tiszteltet, ragaszkodást ébresztő a brázata azokkal szemben, akik hűségese polgárai akarnek lenni a hazának.

Előadása végén újból nyomatékkal kiemelte, hogy a nemzetiségi kérdés terén a társadalmi és különösen az értelmiségi rétegek szerepének nagy fontossága van. Nagyon fontos, hogy mind a magyar, mind a nemzetiségi intelligencia felismerje feladatát és hiven teljesítse azt a kötelességet, mely a békes együttélés és együttműködés megóvása és biztosítása érdekében rá hárul. Végül hangzott a társadalom fogyelemzettségének fontosságát. Nem lehet Magyarországot úgy kormányozni és vezetni, ha mindenki saját egyéni receptje szerint akarja eldönteni és megmenteni a hazát, amelyben minden természeti és ebből folyó gazdasági érdek a magyar államra utalja. Sziklaszilárdan hisz a magyar jövőben, az Aeterna Hungariában.

Pataky Tibor államtitkárnak Flachbarth Ernő, az előadássorozat vezetője mondott melegszerű köszönetet támogatásáért és előadásáért. Köszönő szavaiban visszaemlékezett Petrogalli Oszkár, a felvidéki magyarság egy korán elhunyt kiváló vezető férfjának jellegéről: „Meleg szívvel érezzük, de hideg fővel kell gondolkodnunk”. Ezt kötötte lelkére útravalóul az előadássorozat hallgatóságának is.

Megnyit a „Balkáni Hét”

Dr. Balla Pál a magyar-szerb kapcsolatokról

Hétfőn délelőtt igen nagy érdeklődés mellett nyit meg a „Balkáni Hét”, melynek első előadója dr. Balla Pál miniszteri osztályfőnök volt. A magyar-szerb kapcsolatokról beszélt s a honfoglalás napjától egész a mai időkig vezette hallgatóit.

— Magyar szempontból a szerb kérdés kettős politikai síkon jelentkezik — mondta. — Elsősorban mint politikai, másodsorban s időben sokkal később mint belső, nemzetiségi kérdés is.

— Az Árpádok és a Nemanja

logot adott s részükre teljes életlehetőséget biztosított.

A szerbek beköltözése az idők folyamán annyira növekedett, hogy a Délvidék etnikuma — mely a középkorban teljesen magyar volt — részben a magyarság kipusztulása folytán is a XVII. század végével lényegesen megváltozott. A betelepített szerbek az I. Lipóttól kapott kifejezetten csak visszaköltözésig szóló, tehát átmeneti jellegű kiváltságok alapján a kiegyezés utáni időkig allandóan olyan külön területi és jogi követelésekkel álltak elő, melyek nem voltak összeegyeztethetők a magyar államegység gondolatával. Az egyre inkább orosz befolyás alá kerülő fiatal szerb állam vezetőpolitikusai monarchiaellenes politikát űztek. Némi enyhülés állott be a kiegyezés után, ez azonban nem sokáig tartott, mert a balkáni háború után a helyzet ismét megromlott. Ez az út Szarajevon keresztül a világ-háborúhoz vezetett, amely Trianonnal és ezzel az ezeréves magyar Délvidék szakszaktásával végződött.

Rendkívüli érdeklődés mellett indult a Nemzetvédelmi előadássorozat

Tegnap kezdődött meg a Nyári Egyetemen a nemzetvédelmi előadássorozat Antal István dr. miniszter irányításával. Az első feltűnő jelenség ezekben az előadásokban az volt, hogy a közönség megeredte: itt valami rendkívüli kap s a terem annyira megtelt hallgatósággal, hogy megpötsékekkel sem tudták megoldani a kérdést. Nagyobb termet kellett kériük a vezetőségnek.

Az első előadást Turmezei László tartotta a néprokonsági gondolatokról. Hogyan lehet ezt beilleszteni a propaganda szolgálatába? Fejtgette a turáni gondolatot, ami a magyarság testvérelenségét tekintve, talán a legidősebb kérdés, amellyel a magyarságnak is hagyomány, kultúrája lnyegében teljesen ásziai eredetű.

Utána Vajta Ferenc budapesti szerkesztő tartott rendkívüli érdekes előadást a most működő emigráns kormányokról. Abból indult ki, hogy a nagyközönség sokszor nem tudja átlátni és megérteni, mi a jelentősége ilyen kormányoknak, amely egészen talajalán látszatra, nincs országa, egyszerűen: a levegőben lóg, mégis működik és hogyan emigráns kormányrendszerek fontos politikai jelentősége van.

Ismerlette a román és a cseh emigráns kormányokat, foglalkozott a lengyel emigráns kormányval is. Rávilágított arra, hogy mindegyik egészen különböző egymástól, de abban mind-egyik megegyezik, hogy országának a háború utáni időben szeretné a helyzetét biztosítani, sőt az országát is fejleszteni. Foglalkozott Károlyi Mihály emigráns kormányával, amely ezelőtt egy héttel alakult meg. Károlyi lényegében Benesnek volt a leghűségesebb csatlósa és kiszolgálója. Fejtgette az első

DEBRECZEN 1943 VIII 10

Érdekesen beszélt dr. Balla Pál a revíziós törekvésekről, az örökbaráti szerződésről, majd Jugoszlávia összeomlásáról. Előadását azzal fejezte be, hogy a területi viták kikapcsolása és a két nép között fennálló érdeklődés és egymásrautaltság jónon felismerése ismét ahhoz a zavartalan együttműködéshez vezet, amely annakidején minden külső behatástól mentesen a magyar és szerb nép évszázados együttműködését hosszú időn keresztül már biztosította és amely mindkét népnek csak előnyére szolgált.

Száz pengő egy cikkért

Tegnap egyébként felvetődött az a gondolat is, hogy az itt elhangzottakat másképpen is hasznosítsák. Így vetődött fel az a terv, hogy kizárólag az előadássorozat hallgatói számára pályázatot írjak ki és újságírókat kernek a hallgatóktól, természetesen csak olyan cikkeket, amelyek az előadássorozattal összefügg. Az első díj 100 pengő, amit Vajta Ferenc ajánlott fel, a második díj 50 pengő, ezt Turmezei László, a Nemzetvédelmi Akadémia országos igazgatója ajánlotta fel. A díjnyertes vagy a többi legjobb cikkeket a lapokban közlik. Tulajdonképpen tehát ez a pályázat egyáltalán tehetségutalás is lesz. Erre lesz, hogy az előadás hallgatósága átalakul szerkesztőségi értekezletre, amelyen megbeszéljük a megírandó cikkeket. A tehetségeket aztán kiválogatják, hogy tudásukat allandóan érvényesíthessék.

Ma, kedden Borsody István, a Magyarország külpolitikai rovatvezetője a cseh propagandáról és annak működéséről beszélt, ezenkívül Gáspár Jenő, a Sajtókamara igazgató főtitkára a magyar újságírás szervezeteit ismerteti. Borsody kitűnő szakember, akinek nemrégben jelent meg Benesről egy nagyszerű könyve. Amellett felvidéki ember is, aki nem elméleti tudása anyagára, hanem mint ott élő újságíró, saját tapasztalataira is támaszkodik. Gáspár Jenő előadásának pedig az ad különös érdekességet s jelentőséget, hogy az újság s propaganda egyik legközvetlenebb eszköze.

„Ha valaha, most kell a magyar íróknak apostolkodniok”

Nagyszerűen sikerült az irodalmi est

Magasrendű művészi élményben volt része annak a nagyszámú, igen impozáns közönségnek, amely vasárnap este a Központi Egyetem aulájában összegyűlt, hogy mai magyar íróink és költőink értékeit megismerje, alkotásaikban gyönyörködjék.

Dr. Csobán Endre városi főlevéltáros megnyitotta szavaiban Debrecenről, mint a „maradandóság városáról” beszélt. Hangzott, hogy a fenti jelzőt a legnemesebb értelemben használhatjuk városunkra vonatkozólag, hiszen Debrecen ma úgy áll az ország közvéleménye előtt, mint az állhatatosság, szilárdság, a minden vihart kiállás szimbóluma. A magyarság problémáit érintve kijelentette, hogy ezeket a problémákat nem lehet megoldani a magyar írók közbenjárása nélkül.

— Ha valaha, most kell a magyar íróknak apostolkodnia, ha valaha, most kell a magyarságnak megértenie szavukat s ha

valaha, most kell minden magyar energiát összpontosítani, hogy a ránk váró feladatoknak megfelelhessünk — mondta. — Csak így tölthetjük be hivatásunkat s Debrecen is csak így lehet továbbra is a „maradandóság” igazi városa.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Tóth Endre debreceni költő „Túl a Tiszán” és „A budapesti kásahegy” című verseit olvasta fel, melyek eredeti megátetésaikkal hatottak a jelenlővökre. Szabó Lőrinc budapesti író „A költészet dicsérete” című prózájával aratott nagy sikert. A művészet, a költészet lényegét tárta igen megkapó módon, nagyszabű gondolatokkal gazdagítva hallgatói elé. Kiss Jenő erdélyi költő három nagyon megkapó, kiférgástan technikaival megírt és igazi átéléssel előadott költeménye aratott rendkívüli nagy sikert. Juhász Géza debreceni író és költő „Az alkotás titka” címen olvasta fel izan szellemes

„Magunktól függ, hogy milyen sors vár reánk“

Bornemisza miniszter a munkásság nemzeti érzéséről és jogai bővüléséről

A diósgyőri vasművek alapításának 75 évfordulóját ünnepelte vasárnap a vitéz Horthy István Allami Vas-, Acél- és Gépjárák azzal a 302 munkással, akik három évtizede állnak a gyár szolgálatában.

Az ünnepségen beszédet mondott Bornemisza Géza iparügyi miniszter, megállapítva, hogy a magyar munkásság immár teljes egészében átérzi a nemzet minden rétegének sorsközösségét. *Mindannyian magyarok vagyunk — mondotta — akármilyen a foglalkozásunk és társadalmi rangunk, ennek a sorsközösségnek tagjai vagyunk.* Ezután a szociális haladás kérdéséről szólott a miniszter és rámutatott arra, hogy a jogoknak az a többlete, amelyhez a magyar munkásság ma már eljutott és amelynek még ma nem is körvonalazható bővülését

várhatja a további szociális haladástól, észszerűen növeli a munkásság közéleti szerepét és felelősségét is.

A megnövekedett köteleességtudat és felelősségérzet fontos mozzanat a háború idején, amikor a nemzetnek egyetlen teljesítményi közösséget kell alkotnia. *Hogy milyen sors vár reánk a jövőben, elsősorban magunktól függ, a magunk egyetértésétől, belső harmóniánktól, összefogásunktól.*

— *Bizom a magyar munkában — fejezte be beszédét Bornemisza Géza, — bizom a munkások magyarságában, munkaszereletében és józanságában, bizom abban, hogy a magyar munkásságnak e tulajdonságaira tudjuk majd felépíteni a boldogabb, jobb és még szociálisabb Magyarországot.*

700 kg liszttel nem tudott a közellátási hivatalnál elszámolni egy debreceni pékmester — 30 napi elzárásra ítélték

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Adler Albert Teleki utca 88. szám alatti péket, a közellátási hivatal jelentett fel, mert 700 kg liszttel nem tudott elszámolni.

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró tárgyalta az ügyet. Adler Albert azzal vé-

dekezett, hogy hosszú időn keresztül porlással, zsáksúly téves méréséből állt elő a hiány. A szakértők meghallgatása és a bizonyítási eljárás lefolytatása után Adler Albertet közellátási kihágás miatt 30 napi elzárásra ítélte dr. Papp Menyhért kihágási bíró.

Betört a lakásba, mert a „tulajdonos drágán adta a barackot“

A betörő elhagyta a bejelentőlapját s így került kézre

Az István-út 25. számú házba, ahol özvegy Sebestyén Imréné lakik a leányával, az elmúlt délelőtti betörtek. A betörő a kertre néző ablakot törte fel és úgy ment a lakásba, ahonnan közel ezer pengő értékű ágyneműt csomagolt össze és a szomszéd lucernás földjén át elmenekült a zsákmányával. Özvegy Sebestyén Imréné nem volt a lakásban, mert a piacra ment bevásárolni. A leánya, Sebestyén Róza magántisztviselőnek jelentette a lopást a rendőrségen és egyben maga is nyomozni kezdett és így találta meg a szomszéd kertjében, ahová a nyomok bevezettek, azt a bejelentőlapot, melyet Pere József debreceni lakos nevére állítottak ki.

A bejelentőlap adatai alapján a rendőrségre állították elő Perét, aki beismerte, hogy ő követte el a betörést. Elmondotta, hogy előző

napon barackot vásárolt özvegy Sebestyén Imrénéől, de drágán kapta a barackot és már akkor elhatározta, hogy betörést követ el a házban, ahol csak özvegy Sebestyén Imréné látta. Reggel korán már lesben állt és várta, mikor hagyja el a házat. Sebestyén elutazása után azonnal betört a lakásba és a zsákmányt a nővére lakására vitte. A zsákból útközben kiesett a tárcája, melyben a bejelentőlapja is volt. Gondolta, hogy baj lesz, ha megtalálják a bejelentőlapot, de nem tudta, hol vesztette el. A lopott holmit vissza akarta lopni félelmében, de attól tartott, hogy jobban vigyáznak majd a háznál és tettenérik.

Pere Józsefet, aki nemrégiben szabadult a javítóból, békén délelőtti adták át megbilincselve az ügyészségnek.

5 pengőért adták el a 100 pengős terítőket a Komlóssy-ut alkalmi tolvajai

A zsákmánnyal kitémőtt nadrág rendőrkézre adta a tolvajt — Nyolc lopást követtek el a Komlóssy-út környékén

A Komlóssy-úton és környékén sorozatos lopásokat követtek el az utóbbi napokban. Az udvaron és verandán levő ruhaneműket, ruhákat hordták el és érzékeny károkat okoztak. A rendőrségre jelentést tett vitéz Andrassy Béla Komlóssy-út 12. szám alatti lakos, akinek verandájáról értékes terítőket loptak el. Hollós Albert Komlóssy-út 32. szám alatti lakásának udvaráról két terítőt loptak el, Bertók Lajos Besze János-utca 7. szám alatti lakásának udvaráról paplant lopta, Bakó Andorné Kürtyös-utca 3. számú lakásának udvaráról a száradni kiterített leánykaruhát loptak el, dr Varga Zsigmondné Komlóssy-út 50. szám alatti villájának verandájáról asztalterítőt loptak, Cserép Sándorné Poroszlay-út 46. számú villájának bezárt udvaráról többszáz pengő értékű fehérműt loptak, Nádori István Poroszlay-út 25. számú házában kerítését kibontotta a tolvaj és két lepedőt loptak el, Bartha Sándor Izsó-utca 20. számú villá-

jának drótkerítését kibontották és 700 pengő értékű ruhaneműt vittek el.

A vakmerő lopások ügyében a rendőrség megindította a nyomozást. Megállapították, hogy a lopásokat jórészt úgy követték el, hogy a kerítéseken átmásztak és csak néhány helyen bontották meg a kerítést. A tolvaj a lakásba sehol nem hatolt be, csak azt vitte el, amit az udvaron talált.

A nyomozóknak a véletlen hamarosan kezére adta a tolvajt. A Garai-utcan ugyanis egy kerékpáros rendőrkézre féltűnt egy fiatalember, akinek a nadrágja szemmel láthatólag ki volt tűmve. A rendőrök kíváncsiak voltak arra, hogy mivel van a nadrág kitémve és igazolásra szólították fel a fiatalembert, aki nagy gyorsasággal futásnak eredt. Izgalmas üldözés után a fiatalember bemenekült a József kir. herceg-utca 44. számú házának udvarára és felmászott a fákamara tetejére, de az utána gyorsan odaérkező rend-

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. VIII. 10.

őrök leszedték és megmotozták. Kiderült, hogy egy szép asztalterítőt a fiatalember nadrágjába gyűrve. A kihallgatása során elmondotta, hogy Kovács Sándornak hívják, 19 éves alkalmi munkás, 2. honvédszázad utcai lakos és a terítőt lopta. A kereszt-kérdések súlya alatt beismerte, hogy ő követte el a Komlóssy-út környéki lopásokat s társa volt a 19 éves Cimbalmas János, aki vele egy utcában lakik.

A lopott ruhából adtak Káté Antalné Poczok Juliánnának is, aki a leánykaruhát három pengőért vette meg. Az értékes terítőket is olesón vesztették el a tolvajok és öt pengőjével adták a 100—150 pengős terítőket. A rendőrség a nyomozás befejezése után a két tolvajt és az orgazdasággal gyanúsított Káté Antalnét átadta az ügyészségnek.

Halálos családi dráma Mohácson

Szőnyi Rezső 36 éves mohácsi autófuvarozó feltéknységi jelenet után összeesett feleségével. Cívakodás közben a férfi előkapta revolverét, agyonlőtte asszonyát, majd két lövéssel megsebesítette 3 éves Máriát és másfél éves Elvirát, a kisleányát is. Ezután önmaga ellen fordította a fegyvert, mely azonban csúszott ki a kezéből. Erre borotvajával átágta nyakát. A feleséggyilkos férjet és két kis gyermekét súlyos állapotban szállították kórházba.

A feltéknységre az adott okot a férjnek, hogy feleségénél az általuk használt két kulcsot kívül egy harmadik kapukulcsot is talált.

Detektívnek adta ki magát — kétnapi elzárásra ítélték

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság tárgyalta Bihar István 22 éves állattenyésztő, Monti ezredes utca 14. szám alatti lakos ügyét, akit feljelentettek, hogy a Nagyerdőn és parkokban sétáló leányokat légyottra hívja s hogy jobban imponáljon, detektívnek adta ki magát. Mikor pedig a megszólított hölgyek nem akartak a randevura elmenni, azt mondta nekik, hogy jelentkezzenek a rendőrségen I. emelet 62-es szobájában.

Az áldetektív az egyik leány felismerte az utcán és rendőrnék szót, aki igazoltatta. Bihar István tagadta, hogy azonos lenne azzal, aki detektívnek adta ki magát a leányokat légyottra hívja, azonban más lány is ráismert. Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos a kihágási tárgyalás lefolytatása után kétnapi elzárásra és 10 P pénzbüntetésre ítélte.

Borsos János emlékezete

Vasárnap délután egy egyszerű debreceni polgárt hantoltak el a Köztemetőben. A nekrológia csak ennyit jelzett: *Borsos János kertész. Hát igen kertés volt. Azok közé a debreceni családok közé tartozott, akik évszázadokon keresztül zöldseggel élmezőny szer természetével foglalkoztak. Fiáról fura maradt ez az utódokra. Az úgynevezett „Libakertések” régen egész céhet alkottak.*

Borsos Jánost ebből a foglalkozásból szolgáltatta el az első világháború. Végig küzdötte megsebesült. Aztán családot alapított és folytatta őseitől örökölt foglalkozását. *Megérté azt is, hogy a mostani világháborúban a fia ment el harcolni. Nagyon vallásos ember volt a megboldogult. A homokkerti egyháznak tanácsosa, fáradhatatlan buzgóságot fejtett ki a szegénysegélyezés céljára gyűjtéskor, amit saját adományával tetesett. Nagyon ráillet a régi Hármaskürtörnek a debreceni emberre vonatkozó jellemzése: „Derékség, valódiság tekintetében ami ősapánk hűséges példánya és maradéka.”*

(Homokkerti.)

Egy feltűnően szép 18 éves asszony és barátja gyanúsítható a likörgyáros meggyilkolásával

Beszámoltunk már arról a gyilkosságról, melyet Budapesten követtek el tíz nappal ezelőtt. Lakásán törzsűrészekkel megölték Schrank Béla 70 éves dúsgazdag likörgyárost.

A rejtélyes gyilkosság ügyében indult nyomozás során megtudták a detektívek, hogy az öreg gyáros nagyon kedvelte a szőke nőket és nőismerősei köréből sok szőke nő állítottak elő kihallgatásra. Mind-egyik ismerőse alibit bizonyított, kivéve Csordás Gyulánét, a 18 éves feltűnően szép szőke asszonyt, akit nem találtak lakásán a detektívek. Az asszony, akinek férje jelenleg 12 évi fegyházbüntetését tölti rablás és lopás miatt, együtt él férje barátjával, Politzer György Istvánnal, aki nemrég szökött meg az elmeorvóintézetből.

A fiatal asszonynak amulettbe való kis fényképét a detektívek találták meg egy feljegyzés mellett a meggyilkolt gyáros lakásán. A fényképet sokszorosra felnagyították, megmutatták azoknak, akik a gyárost ismerték, így jötték rá, hogy ő volt az a szőke nő,

akivel az utóbbi időben gyakran látták az étteremben is.

A fiatal asszony a Szövetség-utca egyik házában bérelt lakást férje barátjával és onnan tüntek el a gyilkosság után. A háziasszonyuk elmondotta, hogy a gyilkosság napján Politzer György István bérautót rendelt és azt mondotta, hogy Budára mennek üzleti ügyben, velük ment egy Gyuri nevű fiatalember is. Csordásné és barátja csak késő este tértek haza. Csordásné a kérdésre elmondotta, hogy az üzlet sikerült, de pénz nincs.

Hazaérkezésük után azonnal csomagoltak és azt mondták, hogy egy hétre elutaznak halasztóhatatlanul fontos ügyben vidékre. Gyalog mentek el a házról a Kelti pályaudvar irányába. Az asszonyt, aki háziasszonyának reggelen dicsekedett tazzal, hogy gazdag likörgyáros barátja van, országosan körözök barátjával együtt. Az a gyanú, hogy Kolozsvárra utaztak, a kolozsvári rendőrség razzitát rendez kézzekerítősükre.

Érdekes új kísérlet a gazdasági cikkeknek a fekete-piacról való elvonására

A gazdasági cselédek is drágábban adhatják el feleslegüket

Hétfőn délelőtt tartotta Hajdúmegye közigazgatási bizottsága Szilassy László főispán elnöklésével rendes havi ülését, melyen Csáky Béla gazdasági felügyelő tett jelentést a múlt havi mezőgazdasági viszonyokról. Ez a jelentés lényegében ugyanazt tartalmazza, amit már közöltünk a városi közigazgatási bizottság ülésével kapcsolatban.

A jelentéshez vitéz Kiss István felsőházi tag szólalt fel. A mezőgazdasági cselédek érdekében emelt szót. Arra mutatott rá, hogy a gazdasági cselédek évi fejadagja 240 kiló gabona, ez azonban két mászára csökken azoknál a családoknál, ahol a létszám ötnél nagyobb. Tizenkét mázsánál nagyobb konvenciót nem is lehet adni a cselédnek. A rendelet azonban nem intézkedik abban a vonatkozásban, hogy ha csak 2—3 tagja van a cselédnek, akkor is kiadható-e a 12 mázsa. Hangsúlyozta, hogy ez a fekete-piac melegágya lehet. Vagy eladja a munkás drágábban a felesleges gabonáját vagy feléti az állataival. Ha viszont be kell szolgáltatassa, ezzel csak a felesleges adminisztráció növekszik, hiszen már maga a gazda is beszolgáltatathatna ezt a gabonát, nem kellene külön a munkása nevében beírni a mennyiséget.

Szóváltotta a gazdasági cselédek állattartási ügyét is. Etekinthetben azt fejtette ki vitéz Kiss István, hogy azok a cselédek, akiknek joguk van állatot tartani, nem tudnak beszerezni jószágot maguknak, mert a gazda nem nekik adja el, hogy a beszolgáltatási pontjaik el ne vesztse. Így a munkások kénytelenek feketén állatot vásárolni. A drága árakkal tehát éppen a szegényebb réteget sújtják. Kérjenek pótdöntetletet a minisztertől, hogy éppen a szegényebb gazdasági cselédek is hozzájuthassanak vásárlási engedélyekhez.

A béremelés szükségét is érintette vitéz Kiss István, mivel a mai alacsony bérekből nem képesek a cselédek ruhaszükségletüket fedezni. Feltétlenül meg kellene ismételni a jól bevált ruha- és bakkancsacskiót.

A főispán kijelentette, hogy a tizenkét mázsa buszt ki kell mérni a cselédnek. Reméli, hogy a tárgyalások eredményeként azok is megkapják a jelárat, akiknek nincs gazdakönyvük. Az ilyenek egy kis fizetést kapnak, abba jegyzik be az eladott terményeket és háromhavonként megkapják a felárat, mert igazságtalan lenne, hogy

csak amatt essenek el a felártól, mert nincs gazdakönyvük. Így viszont reméli, hogy a fekete-piacról is elvonják a termékeket, hiszen a cselédek tisztességesen is eladhatják jó áron azt a részt, amire nincs szükségük. Ezt a rendszert előreláthatólag hűsz gazdasági cikkre terjesztik ki. Valószínűleg már a héten megadják idevonatkozólag a hivatalos tájékoztatást.

Ami a gazdasági cselédek ruházódását illeti, tudomás van róla, hogy szeptemberben ismét bakkancsacskiót indítanak. Ha ennek ideje eljön, fontos lesz, hogy a cselédekkel közölje minden gazda, mikor kell benyújtani az igénylést, nehogy megint sokan a késés miatt kimaradjanak.

A debreceni törvényszéken le tartóztatták Márkus Miklós hajdúdorogi kályhást, aki nyolc helyen vállalt cserépkályhákészítést és átrakást. Az előlegeket felvette, de a munkát nem végezte el. Sikkesítés miatt indult meg ellene a büntető eljárás, Márkus a letartóztatást elrendelő végzés ellen felfolyamodást jelentett be, de a felfolyamodást elutasították és így a tárgyalás napjáig letartóztatásban marad.

A Gabonabevásárló Rt. debreceni kirendeltsége (irodája az István malomban) vásárol mindenajtja terményt, melyek szállításához

zsákokat bocsát a gazdaközönség rendelkezésére

az István malom közraktárában levő zsákraktárából.

Az István Gőzmalom felhívja a gazdaközönséget s a raktárral nem rendelkező vámorlásra jogosultak figyelmét, hogy a vámorlásra kerülő buza és rozsát egész éven át díjmentesen tárolja, s miután a rendeletek most már megengedik, abból kitűnőlisztet készíthet.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
augusztus hó 7-én reggel 8-tól
augusztus hó 14-én reggel 8-ig
„Kossuth” Plac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar korona”
Válvín-tér 15., telefon: 16-06.
„Arany János” Csapó u. 66. sz.
telefon: 11-78. — „Hungária”
Szoboszlói út 4., telefon: 32-50.

Éjjel után kakasszóra

*Edesanyám sirja felett
hervadt, lehullt falevelet
ringatgat az esti szél.
Elfelejtett, elhagyott már
olyan sivár, olyan kopár
rajta egy szél fű sem él.*

*Látszik, hogy nincs gondozója
nem nyit rajta őszirózsza
jeletlen a drága domb...
Nem borul rá szomorúan,
mint ahogy az más síron van
a lehalt fűje lomb.*

*Éjjel után kakasszóra,
mikor egyet üt az óra
kis fatárnak tornya vár.
A horpadt sirt rendbe szedni
virágokkal beültetni
majd a leltem haza jár.*

TÖRZSÖK JÓZSEF.

Hósi halott tisztek kitüntése. Kormányzó Urunk vitéz Karsay Miklós főhadnagyot és Nagy Ferenc zászlóst, akik a keleti harctéren hősi halált haltak. Magyar Erdemrend lovagkeresztjével tüntette ki a nadszalagon a kardokkal. A kitüntéseket ünnepélyes keretek között adták át a hozzátartozóknak.

Mezey Béla megkezdte lelképásztori munkáját Kocsordon, Ismeretes, hogy Sipos Károly lelképásztor helyére Kocsorda Mezey Béla volt nyilastelepi lelképásztor választották meg. Munkáját ott már megkezdte s mint értesülünk, lesz munkalehetőség bőven. Érdekös, hogy első lelképásztori tevékenysége Kocsordon az volt, hogy egy óigánygyermeket kellett átvennie.

Hajdú megye egészségügyi viszonyai. Dr. Kató Gergely m. kir. tisztiorvos a hajdúmegyei közigazgatási bizottság ülésén beszámolt a múlt havi közegészségügyi viszonyokról. Jelentette, hogy júniusban 96 házasságkötés történt, élveszületett 350 gyermek meghalt 170 egyén, így a természetes szaporodás 180 lélek volt. Egy éven aluli korban meghalt 24 gyermek, ez az élveszületések 7,2 százaléka. Gümőkórban meghalt 16 egyén, ami 9,4 százaléknak felel meg. Előfordult malária 57, szanárkórhágás 24, has-tífusz 3, vérhas 8, diftéria 7, vérheny 6, kanyaró 170, nyílt gümőkór 13 esetben. Bejelentette még, hogy Győri Irma szoboszlói óvónő meghalt, továbbá, hogy dr. Gyulai Kálmán hadházi kózségi orvos megkezdte működését.

A milánói tartomány területén tilos bort árusítani és tilos magánosoknak egymás között ingyen bort kínálni is. Augusztus 10-től pedig az összes olyan egyének, akiknek három hektoliteren felül bor, vagy szeszszállításuk van, kötelesek azt bejelenteni.

Az olasz részvények árfolyama emelkedett a svájci fözsdén. Az olasz eseményeknek kedvező hatása volt a svájci pénzpiacra. A legnagyobb emelkedés az olasz áramtermelő részvénytársaságok kötvényeiben volt, amelyek árfolyama 1450-ről 2000 frankra emelkedett.

Felrobbant szódavizes üveg-től megsérült Farkas Iván játékevezető, a közismert sportember. Farkas Iván Ferenc Jozsef-út 5. szám alatti lakos vasárnap este a sporttelepen egy szódavizes üveggel kezében megbotlott és az üveg az ütődéstől felrobbant Farkas Iván a mentők résztesítették első segélybe.

Három hete ítélték halálra — mondotta egy tanú a debreceni törvényszék előtti kihallgatásán

Dr. Fövényess Sándor tanácselnök elé került fegyveres erő elleni erőszak büntette miatt Major Jenő hajdúhadházi lakos, aki a katonaszökevény Háda Károlyt a lakásán rejtette. Háda a sógora Major Jenőnek, akivel közölte, hogy megszökött és kérte, hogy adjon neki menedékét, ne hogy rátaláljanak.

Major tagadta a bűncselekményt, kijelentette, hogy nem volt tudomása arról, hogy sógora katonaszökevény és vele együtt nem követett el semmiféle bűncselekményt.

Háda Károlyt, akit mint tanút kérdezték meg az ügyben, a nyo-

mozás során tett terhelő vallomását visszavonta. Háda, akit a fogházból állítottak elő a tárgyalásra, a személyi adatainak felvételénél egykedvűen mondotta, hogy már többször volt elítélve.

Három hete ítélték golyó általi halálra lopás és szökés miatt, de tekintettel arra, hogy sebesült vagyok, kegyelemből 10 évet kaptam.

A törvényszék a tárgyalást elnapolta, mert szükséges a honvédtörvényszéki iratoknak a beszerzése, mivel ott Háda részletes vallomást tett Major Jenő szerepével kapcsolatban.

Házasság. Bartha Emma dr. okl. közigazda (Debrecen) és Kádas Kálmán dr. műegyetemi m. tanár augusztus 5-én házasságot kötöttek a budapesti Kálmán-téri ref. templomban.

Egy hamburgi asszony hőstette. A „Hamburger Fremdenblatt” írja: Hamburg legutóbbi bombázásakor egy bomba a műkinések örségének közelében esett le. A bomba az úton ért egy családot: apát, anyát, karonülő kisgyermekét és nagyobb leányát. Az apa eszméletlenül került el, a leány meghalt. Az asszony nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem azonnal munkához látott, nagy körültekintéssel ártalmatlanná tette a már égő bombát és csak amikor a veszélyt már így elhárította, azután sietett hozzátartozói segítségére. Ezzel a bátor fellépésével megakadályozta, hogy a házak tűzbe boruljanak, nagy károk keletkezzenek épületekben és emberéletben. Az asszony ezért a hőstettéért a II. osztályú hadiérdemkeresztet kapta a kardokkal.

Fürdőkabát KELLER-NEL.

Budapestben életbe lépett az új felemelt villamos- és autóbussz-jegy. A kocsin váltott átszállójegy ára 50 fillér, a trafikokban váltva 40 fillér. A heti kártyajegy ára 20 fillérrel emelkedett. Az autóbusszon a 22 filleres szakaszjegy 30 fillér, a 34 filleres vonaljegy ára 46 fillér. A 46 filleres vonaljegy ára 60 fillér. A napijegy árát 3 pengőről 4 pengőre emelték fel.

A román hatóságok a petróleumhalmozás megszüntetésére hívják fel a lakosságot. Hivatalos közlemény szerint van és lesz is olaj petróleum, melynek halmozása már csak a tűzveszély miatt sem célszerű.

Hétpengős talpalás száz pengőbe került Dvorzák Antal budapesti cipészmeisternek, aki egy pár nõi félcipő talpalásáért 410 pengő helyett hét pengőt kért. A bíróság árdírgító visszaélést 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Lisszabonban gyászmisét tartottak a Sant Dominicus templomban a római és berlini templomok bombázásakor meghaltakért. A gyászünnepségen igen sokan jelentek meg, köztük a portugál hadsereg, közigazgatás, az összes szervezetek és a szellemi élet sok képviselője.

Két lovát agyonujtotta a villanyáram, a gazdának semmi baja sem történt. Az elmúlt napokban vihar vonult át Mezőtúron. Egy villám belesapott a Berettyó-föld közepén levő vasozlopba, amely a villamosvezetéket tartotta. Az áram tovább terjedt a híd vasrészeibe. Amikor Kovács Károly búzával megrakott szekerével ráhajtott a údra, a magas feszültségű áram mindkét lovát agyonujtotta. Kovácsnak semmi baja nem történt.

Csavargásért kéthónapi elzárás. A debreceni rendőrség kihágási bírója, dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos csavargás miatt több feljelentést leányt vont felelősségre és Dörgő Zsófia Csapó-utca 46. szám alatti lakost kéthónapi elzárásra, Hajdú Jánosné Szent Anna-utca 86. szám alatti lakost 15 napi elzárásra, Simonyi Margit Nagyszalonta-utca 45. szám alatti lakost 15 napi elzárásra, Huncsik Mária Wesselényi-utca 127. szám alatti lakost 8 napi elzárásra, Magyar Mária balmazújvárosi lakost 15 napi, Marozsán Mária Kishegyesi-út 88. szám alatti lakost 8 napi, Zelenák Veronika nyírbéteki lakost 8 napi, Méhes Irén hajdúböszörményi lakost 8 napi elzárásra ítélte.

GUMINADRAGTARTÓ KELLER-NEL.
* Veszprémi kartellen kívüli benzinkútnál motorkó F. 1.02. Széchenyi-u. 3.

Üzenetek a frontról

Magyar László szakaszvezető üzeni Debrecenben és Monostorpályiban lakó szüleinek és menyasszonyának, hogy jól van. A csomagot megkapta. Szerető csókjait küldi.

Györfly Árpád szakaszvezető üzeni Debrecenben lakó édesanyjának, hogy jól van, nemsokára szabadságra hazamegy. Pátyjának és ifjú feleségének házasságkötésük alkalmával gratulál. Sok örömet és boldogságot kíván nekik.

Ifj. Péncs Sándor honvéd Balmazújvároson lakó szüleinek köszönetet mond a júliusi csomag miatt, melyet megkapott. A pénzt még 22-én feladta, kéri, írják meg, megkapták-e. Jól érzi magát, levelet vár. Sok üdvözlést, kezesöket küld.

Hegedűs János szakaszvezető a Z/514 tábori postaszámraól szerető csókjait küldi Debrecenben lakó hozzátartozóinak. Levelet vár, egészséges.

Hajdú József szakaszvezető a Z/514 tábori postaszámraól üzeni Debrecenbe szüleinek és feleségének, hogy semmi baja nincs, ne aggódjanak érte. Levelet vár, sok csókot küld.

Fazekas József tizedes szerető üdvözlését küldi Hajdúnánáson lakó feleségének, kislányának és hozzátartozóinak. Kéri feleségét, kislányát nagyon vigyázzon. Sok levelet vár, csókolja őket.

Dr. Harsányi főhadnagy a Z/443 tábori postaszámraól üzeni nagy-nénjének Debrecenbe, hogy a csomagot megkapta, köszöni. Egészséges, szerető csókjait küldi.

Stumpf Győző a Z/388 tábori postaszámraól szeretettel köszönti Debrecenben lakó hozzátartozóit. Egészséges, sok levelet vár.

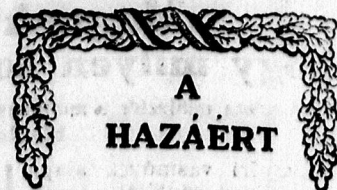
Bábián János szakaszvezető a B/485 tábori postaszámraól üzeni Debrecenben lakó szüleinek, hogy a csomagot köszönettel megkapta. Kéri, hogy ezentúl új címére, tehát a B/485 tábori postaszámra írjanak. Szerető csókjait küldi.

Németh Béla zászlós a Z/368 tábori postaszámraól üzeni feleségének és kislányának Debrecenbe, hogy jól van, egészséges. Hosszú levelet vár. Szeretettel csókolja őket.

Fodor Miklós szakaszvezető a B/857 tábori postaszámraól üzeni feleségének és kislányának, hogy kislánya barátjai cserkészklubból szóló üzenetét nagyon nagy örömmel olvasta. Nagyon boldog az üzenet miatt. Jól van, szerető csókjait küldi.

Török László honvéd a L/128 tábori postaszámraól üzeni az Elekcsaládnak (Honvéd-utca 50) és kedves menyasszonyának, hogy jól érzi magát, semmi baja nincs. Tábori postaszám, mely eddig F/838 volt, megváltozott és L/128 lett. Most már erre a száma írjanak. Sokszor csókol, üdvözl mindenkint.

Dr. Kovács Pál tart. hadnagy a K/682 tábori postaszámraól szeretettel üdvözlését küldi Debrecenbe kinek-kinek, akiket illet. E hó közepétől nyert szabadságra alót tervbevette látogatásait a tőle telhető lehetőség szerint — a Gondviselés kegyes hozzájárulását is remélve — igéri. Kíván testi-lelki jó egészséget a tiszta élet törvényeit tisztelőnek, különösen az ifjúságnak, akiknek férfitagjait is kevésbé a háború, mint inkább még mindig életismerete hiányai-nak s azonfelül is hanyagságának következményei sokakban degenerálják, boldogtalannítják és sorvasztják. Tudás és kitartás, jókedély és hit, erős test és idegerő! Csak ezek győznek igazán, még állig fegyverben is. Minden niába megtett lépésednek eljönnek káros következményei. De éppen így következményesek helyenmaradásaid is, hogyba az élet és az igazság összeegyeztetett törvénye a kilépésedet parancsolta meg s ezenfelül is még gondold meg lépéseid vagy megmaradásod mértékére és minőségére.

Zádor Lajos zászlós 1943 június 11-én a keleti fronton hősi halált halt.

Gyászrovat

Szathmáry Péter építőmester 89 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 1/27 órakor lesz a köztemető díszavatolozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Domb-u. 10. Dankó temetkezés.

Kerékgyártó Lacika 8. havában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Balaton-utca 33. Bartha vállalata végzi.

Hatalmas cseppkőbarlangot tárt fel ifj. dr. Xántus János kolozsvári tanár a biharmegyei Gálsházán. Az emberszemtől még nem látott barlangban búváropátok, cyclopsz-csarnok, földalatti templomhajó és más földalatti csodák találhatók. A most felfedezett geológiai csodánál csak az aggteleki cseppkőbarlang nagyobb Magyarországon.

A bukott szentesi diákok új-ból közáport zúdítottak számtalanuk, Somogyi Gyula lakása ellen. A diákok közvetlen az érettségi után megdöbölték a szigorúságáról ismert tanár házáat és bezúzták az összes ablakokat. Somogyi Gyula tanár riasztólövéskeket adott le, mire a támadók elmenekültek. Most több hét után megismételték a támadást, olyan nagy követeket dobáltak be az ablakok, hogy megrongálták a bútorokat is. A tanár életveszélyes támadás címén feljelentést tett a ködöbálók ellen.

Az egyik hajdúszoboszlói vedéglőben lopás történt, mint megírtuk. A beszámolóban téves névcsere folytán az jelent meg, hogy Szűcs Mihály pinóer tettenérte az egyik vendéget, Dieben Jánost, amint ezüst evőeszközt akart lopni. A lopási ügyben Dieben János csak mint tanu szerepelt, ő vette észre, hogy Szűcs Mihály pinóer két ezüst evőeszközt akar ellopni. A lopási ügyben Lugosi István főpinóer tette meg a feljelentést Szűcs Mihály pinóer ellen, akinél megtalálták a két ezüst evőeszközt.

Németországban a föld alatti helyezték el a szülőthonokat az ellenséges légi támadások miatt. Az anyák számára földalatti betonbunkerokat építettek, ahol az anyák és a születendő csecsemőket semmi baj nem érheti.

Diákkapitányságok figyelmébe. Felhívjuk azoknak a diákkapitányságoknak a figyelmét, akik résztvettek az orádnai diákkapitányságban és július 31-ig vagy annál tovább ott voltak, hogy járandóságuk elszámolása végett az állami gimnázium tornatermében augusztus hó 12-én, csütörtökön jelenjenek meg.

Benitzky László műegyetemi sportrepülő-oktató vasárnap „M. 22” mintájú motornélküli géppél Keméndről Újvidékre repült. A kifutó repülés azokkal a repüléssel 300 kilométert tett meg és nyitán közben 3000 méter magasságra emelkedett, megszerezte a 4. magyar arany teljesítményjelvényt.

Leomló föld eltemette a Hortobágyi téglagyárban vitéz Kovács Gábor. A homokbányában dolgozó munkások kiásták és az OTI rendelőbe szállították. Szerencsére csak kiskisebb zúdódásokat szenvedett.

Béjti istentisztelet a zsidó templomban. F. hó 10-én kedden tísz bőv. böjtnapján a Deák Ferenc utcai nagytemplomban délután félnyolc órakor könyörgő istentisztelet tartunk. Rabbik

SPORT

A DVSC jobb volt a Kispestnél, de még sokat kell javulnia

DVSC—Kispest 1:1 (1:0)

A DVSC Nagy Mihály, Csokai B. Nagy, Nagy II. Mester, Orosz Szabó, Zilahy, Szilágyi, Serfőző, Ille összeállításban játszik, a Kispest négy tartalékkal, köztük Olajkár I., Boldizsár, Hrotkó helyén utánpótlás játékosokkal állott ki, DVSC rohamok vezetik be a mérkőzést, az első 30 percben remekül játszik a debreceni csapat, a támadóssal akcióztak, mindkét fél harmadik percben Serfőző lőtt, látott nagy lövése a kapulécen porzik. Fergeteges támadások követik egymást s ebben a játékrészben úgy néz ki a helyzet, hogy a DVSC lelépi ellenfelét. Ha öt góllal vezetett volna a 30. percben a debreceni csapat a Kispest semmit sem szólhatna. Kapuelőtt azonban a kispesti védők erősebbek, mint a debreceni csatárok. Bozsi kapus nagyszerűen véd, és a balszerencse belevetkőzik az akció befeljesítésébe. A 30. perc után kiegyensúlyozottabb a játék, a remekül mozgó Mészáros és Eggressi révén a Kispest többször feljön. A DVSC támadásait főleg a nagyszerűen játszó Szabó vezeti. A 34. percben is elfut, beadásával Szilágyi tör kapura, de Gazdag hátulról elgáncsolja. Vitathatatlan 11-es. Mester félmagas lövéssel küld hálóba. 1:0. Szünetig is több helyzet adódik Serfőző, Ille és Szilágyi előtt, de nem tudják kihasználni, Zilahy szép gólját pedig les címén nem adja meg Takács játékezőt.

A második félidőben a DVSC változatlan összeállításban játszik, míg a Kispestben Badics lesz a középcsatár. Ebben a félidőben már kiegyensúlyozottabb a játék, Nagy Mihály több szép védését megtapsolja a közönség, B. Nagy is jól őrzi a minden moz dulatával veszélyes Eggressit. Ille nagy kapufát lő, Szilágyi a szélen verekszik ki magát ügyesen, de lövéseit a Kispest kapusa szépen védi. A 29. percben Ille a 16-oson belül felvágja, de a játékezőt csak a vonalról ad szabadrúgást. A 35. percben Eggressi közepén csesz, majd 20 méterről váratlanul lő és pontosan a felső sarokba talál, 1:1. Nagy Mihály küss elaludt a gólnál, meg sem kísérelte védeni a labdát. A hátralevő időben a DVSC támad, azonban az eredmény nem változik.

A DVSC szépen kezdett, egyik formás támadást a másik után vezette és az I. félidő kétharmad részében mutatott játéka határozottan biztatást nyújt. Vég-eredményben, ha a mérkőzés abból a szemszögből nézzük, hogy egyáltalán nem játszott a csapat alárendelt szerepet a Kispest ellen, akkor nem is lehetne semmi kifogásolni valóknak. Van azonban néhány olyan körülmény, melynek tudatában nem fest korántsem ilyen rózsásan a helyzet. — Elsősorban az a tény, hogy a Kispest alaposan tartalékosan, négy élvonalbeli játékos nélkül játszott. Másodszor, hogy egy fárasztó Budapest—Erekeujvár — Debrecen utazás után lábában az Erekeujvári Cikta mérkőzés hátrányával állt ki. Továbbá az a tény, hogy az NB II-es ESE Cikta előző napon az ugyanebben az összeállításban játszott, de nyilván sokkal frissebb Kispestet meg tudta verni 5:3-ra, ugyanakkor amikor a DVSC csak döntetlent ért el. Ezek a kiserő jelenségek bizony alaposan lerontják az eredmény értékét. Az sem éppen üdítő jelenség, hogy a DVSC támadóssal a 70 perces fölénye mellett sem tudott egyetlen gólt összehozni, hiszen az egyetlen gólt büntetőből Mester szerezte.

A játékosok teljesítményét bírálva Nagy Mihály szépen véde- dett, nem egy bravuroz labda- fogása után csattant fel a taps, a gólnál azonban túl nyugodtan viselkedett. Csokai nincs a legjobb erőnlétben, de így is meg- felelt. B. Nagy nehéz munkáját jól végezte. A fedezetsorban Mester jól játszott, bár még nem az igaz. Orosz hasonlóan, okosan mozgott, jó labdával támogatta a támadóssal. Nagy II. tehetsé- ges, kitűnő játékos, csak egyelő- re még a fordulással érzék, hogy nem szokta meg a szélsőfedezet posztját. A támadóssal legjobb része a Szabó—Zilahy jobbszárny volt. Szabó elbusztíthatatlan len-

dületé még ma is pótolhatatlan érték ebben a támadóssorban. — Zilahy csatárjátéka jól sikerült, ötletesen, frissen mozgott, csak lövészkészségének kell javulnia. — Szilágyinál változatlanul fenn- állanak az erőnléti bajok. Nem eléggé robbanékony, nehézkes, s egy gondolattal mindig elkésve szánja rá magát lövésre. Serfőző az első félidőben jól, a játékidő második részében lényegesen gyengébben játszott. Nagy kapu- fája gólt érdemelt volna s szép átadásait is meg kell dicsérnünk. Ille határozottan tehetséges, de most még érzett a játékan a lánpaláz. Egyelőre azonban Sid- liket jobbnak tartjuk nála.

Kispestben Bozsi kapus, Gazdag, Badics, Mészáros, Eg- gressi játszott jól. Takács Jenő jó- szemű, biztos ítéletű játékező volt, csak kellett tőle többet hasz- nálja a futyulót és küssé „szét- füttyülte” a mérkőzést.

Általában a mérkőzés tanu- sággal alapján a támadóssal fel- tétlenül erősíteni kell, még pedig nem a mostaniakkal egyenrangú, vagy tízedszázalékkal jobb játé- kosokkal, hanem komoly játéke- rőkkel.

A Gamma fölényesen győzött a Csepel ellen a Szent István Kupában

Gamma—Csepel 4:0 (0:0)

Huszonöt ezer főnyi közönség előtt játszották le a Szent István Kupában vasárnap este a Gamma—Csepel mérkőzést, melyet a Gamma nyert 4:0 arányban. Az első félidő egyenlő erőik küzdel- mét mutatta és ennek megfele- lően gól nélkül végződött. A más-odik félidőben feljön a Gamma és megszerezte a vezetést. A mér- kőzés ezután bővelkedett botrá- nyos jelenetekben, melyek során Moldoványi játékezőt három Csepel játékos kiállított, köztük Szekeres kapust, aki helyett Du- dás védett.

A mérkőzésen már az első fél- időben súlyosan megsérült Berzi, a Csepel középcsatára. A más-odik félidőben Szalai hátrvédett reklámálásért. Szekeres kapust pedig azért állította ki a játéke- zőt, mert belerugott egy lab- dát Bonyhádba.

Szerdán a Nagyvárad AC az Újpesttel, szombaton a Gamma a Ferencvárossal játszik és a két mérkőzés győztese kerül a döntő- be.

A Magyar Kupa és Corinthisn díj selejtező küzdelme augusztus 15-én indul, 45 mérkőzéssel.

Kerületi ifjúsági atletikai verseny Debrecenben

A DEAC rendezésében bonyo- lították le az egyetemi sporttele- pen a kerületi ifjúsági atletikai pontversenyt. A 100 méteres sík- futásban első: Bartha, Szolnoki MÁV 11 mp. — 400 méteres sík- futásban első Kovács, NyVSC 2 2 10 5 mp. — 1500 méteres sík- futásban első Kovács, NyVSC 4 p. 25.5 mp. 2. Harasztli, DVSC 4 p. 47.2 mp. — 3000 méteres sík- futásban első Szécsi NyVSC 9 p 57 mp. — 110 méteres gátfutás- ban első Erdélyi NyVSC 18 6 mp. 2. Kállai DVSC 19 8 mp. — Ma- gasugrásban első Szabó, Szol- noki MÁV 165 cm. — Távolugrás- ban első Bodnár Szolnoki MÁV, 600 cm. 2. Kisfaludy, DEC 573 cm. — Rúdugrásban első Zsiros, NyVSC 260 cm. — Súlydobásban első Sass, DVSC 9 m. 81 cm. 2. Nagy DEAC 9. 73 cm. — Dics- kosvetésben első Nagy, DEAC 30 m. 10 cm. — Gerelyhajítás- ban első Sass, DVSC 42 m. 22 cm. 3. Németh, DEAC 35 m. 10 cm. — Pontversenyben első az NyVSC 17,066 ponttal. 2. DVSC 7,591 ponttal. 3. DEAC 6,675 ponttal. 4. Szolnoki MÁV 5,753 ponttal. A verseny megrendezése vités Had- házi Dező testnevelési tanár érdeme. —ooOoo—

A debreceni „öreg fiúk”-at le- győzték a nagyváradi old boyok 3:1 arányban. A debreceni csapat nagy balszerencsével vesztette el a mérkőzést, többet támadott és szemre is szebben, tetszesebben játszott. A DVSC old boy Farkas Iván, Szolárszky László, Horváth Tibu, Sipos, Osztroveczky, Bertók Kálmán, Polanetzky Béla, Kántor

Jumy, Mór, Polanetzky János, Mertin Lóji összeállításban játé- szolt és egyetlen gólját Kántor lőtte.

Befejeződött a nagybányai ed- zőtábor, melyen a felsőtiszal ker- rület ifjúsági játékosai vettek részt Palotás István, Berecz Ist- ván és Procsenko edzők irányítá- sa mellett. Az utolsó napon a felsőtiszal edzőtábor csapata 2:2 eredményre játszott a nagy- bányai ifjúsági válogattal. A gólokat Lindenberger (2), illetve Gombos (2) lőtték.

Szép játékkal mutatkozott be a DVSC kézilabdacsapata Buda- pesten. A DVSC újonnan alakult kézilabdacsapata vasárnap Bu- dapestben Testvérség ellen játé- szott barátságos mérkőzést. — A debreceni csapat 10:5 arányban szenvedett vereséget. A debre- ceniek góljait Kiss 3, Nagy 2, dobták. A DVSC Vágó, Kapusi, Héthy, Kertész, Buna, Varga, — Szabó, Fuzsok, Nagy, Vitárius, Kiss összeállításban játszott.

A DVSC vasárnapi ellenfele Szatmár válogattal lesz. A mér- kőzést Szatmárnémetiben tart- ják meg.

Erősít a DVSC. Targyalásban vannak egy jóképességű NB I-es nagyevű csatárral. Valószínűleg még a napokban benyújtja a DVSC vezetősége Berecz igazo- lását is. Berecz, amint a nagy- bányai táborban levőktől értesül-

tünk, kitűnő formában van, a fe- dezetsorban és támadóssorban egyaránt használható és bizonyos, hogy még egy-két évig nagy hasznára lehet a csapatnak, melyet úgy tudjuk, Mór edző is Berecz számításba vételével akar a bajnokságnak indítani.

Nyilastelepi LE—Hajdúhadházi LE 5:1 (2:0). Hajdúkupa. Gól- lövők: Vincze 4, és Smotzer, il- letve: Rudi, Jók Vincze, a me- zőny legjobbjai — Lipcsei és Ju- házs, illetve Radácsi és a vé- delem. — A Hajdúkupa czzel vé- get ért, a bajnokság állása a kö- vetkező:

1—2. Nyilastelep	5 12:6 7
1—2. Hajdúszoboszló	5 16:8 7
3. Hajdúdorog	5 13:9 6
4. Hajdúböszörmény	5 13:10 6
5. Balmazújváros	5 7:6 6
6. Hajdúhadházi	5 3:30 0

A DVSC ökölvívó Kolozsvárott 8.8 aranyú döntetlent ért el a K. MÁV ellen, Daral, Bécsi, Ge- deon győztek, Veres és Farkas döntetlent ért el.

A D. Villanygyár Nyíregyházán a MOVE Szabolcstól 2:0 arány- ban szenvedett vereséget Szilágyi és Mester gójaival. A DVSE leg- jobbjai: Elek, Kántor, Barta

volta. A D. Villanygyár játékosai kedden és csütörtökön kivétel nélkül jelenjenek meg edzésen — mert a csütörtöki edzést Palotás és Berecz kerületi edzők vezetik.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Hirdetmény a ragadós száj- és körömfájás állati betegség bejelentéséről

A m. kir. földművelésügyi miniszter körrendelete szerint a ra- gadós száj- és körömfájás az utóbbi időben ismét aggasztóan terjed. A betegség terjedése az ed- dig ismert általános okokon felül részben arra is vezethető vissza, hogy a betegség itt-ott igen enyhe tünetekben nyilvánul, nem eléggé jellegzetes alakban jelentkeznek, úgyhogy az állattartók csak

későn ismerik fel a betegséget. A fentiekre, valamint a beteg- ség elfojtásához fűződő, különösen a mai időkben rendkívül fontos- ságú közéleti érdekekre tekint- tettel, felhívom az érdekelt állat- birtokosokat, hogy a betegségre utaló legcsekélyebb tünet jelente- zését is azonnal jelenték a helyi állategészségügyi hatóságoknak. Polgármester.

A kisiparos vámörlési jogosultsága

A m. kir. közellátásügyi minisz- ter 116.900—1943. K. M. számú rendelete szerint a kenyérgabona vámörlésére (vámcserezésére) az a kisiparos is jogosult, aki a vele egy községben (városban) lakó gazdálkodótól a részére végzett kisipari munkáért a helyi szokás- soknak megfelelően és rendszeren- sen kenyérgabonát szokott kapni.

A vámörlési tanúsítványt kellő igazolás mellett a közellátásügyi ügyosztály gabonairóda adja ki. Polgármester. —ooOoo—

Megállapították az állati oltóanyagok árát

A földművelésügyi miniszter az állatorvoslásban használatos oltó- és körjelző anyagok, valamint az állatok irtására használt bakterio- lógiai természetű anyagok árát új- ból megállapította. A rendelet ér- telmében például a baromfikolera elleni szérum 100 köbcentiméterje 3.50, a sertésorbánca elleni szérum 100 köbcentiméterje 6.—, a sertés- pestis elleni szérum 12.— pengő. A baromfihimlő és lityéria elleni oltó- anyagból egy adag 1 fillér, a bar- omfikolera elleni vakcina 10 köb- centiméterje 30 fillér, a lépfene el- leni sprós oltóanyagból egy adag 10 vagy szarvasmarha első és más-odik oltáshoz 24 fillér, juh oltá- sához 12 fillér. Sertésorbánca elleni kóroanyagból 1 köbcentiméter 12 fillér. A veszettség elleni oltó- anyag a kutya oltáshoz 5 köb- centiméterenként 1.10 pengő. —ooOoo—

Állategészségügyi állapot Hajdúmegyében

Dr Zsupán Kálmán állategészség- ségügyi felügyelő jelentést tett a megyei viszonyokról a közigaz- gatási bizottságnak. Júliusban Hajdú megye területén kielégítő volt az állategészségügyi helyzet. Megszűntek a következő állatbe- tegeségek az alább felsorolt helye- ségek egyes egészségügyi körze- teiben: Hadházon és Táláson a

DEBRECZEN 7 OLDAL 1943 VIII 10

Dr Balogh Gyula, Fábán Antal. IV. Tejtermékgazdálkodási Központ. Helyi Kereskedő: Nagy Miklósné. Az országos központok által ez- után kijelölendő vagy törölt keres- kedők névjegyzékét annakidején minden esetben közhírré fogom tenni.

Ismételten figyelmeztetem az érdekeltet, hogy a beszolgálta- tási pontozásba Debrecen város területén csak a kijelölt kereske- dőknek — vételi jegy ellenében — eladott termények számíthatók be. Polgármester. —ooOoo—

Hajdú vármegye és Debrecen vá- ros Állattenyésztő Egyesületének taglétszáma július hónapban 1176 tag, 1859 darab tehénnel. Így emel- kedés a tagok létszámában 35, míg a tehének számában 48 darab. A folyó számadási évben eladásra került az egyesület tenyésztőitől 39 darab tenyészbika.

Tűz a Nagycserén

Hétfőn délután értesítették a debreceni tűzoltókat, hogy a Nagycserén az erdőben tűz ütött ki és az avar mintegy másfél holdnyi területen hatalmas lánggal ég.

A tűzoltóság Török István fel- ügyelő és Madarász István ügyeletes tiszt vezetésével kivo- nult a helyszínre és egy órai munkával sikerült a tüzet elol- tani. Az avaron kívül kisebb cserjék is elögték. A tűz kelet- kezésének okát nem lehetett megállapítani, az a gyanu, hogy a közelben teheneket legeltető gyerekek cigarettáztak és vala- melyikük eldobott gyufája vagy cigarettavége gyújtotta fel a száraz avar.

Pályázati hirdetmény négy tűzoltói állásra

Debrecen sz. kir. város hiva- tásos tűzoltóságánál négy tűz- oltói állás üresedett meg. Ezekre az állásokra az 1938. IV. tc. 6 paragrafus 4 bekezdése, il- letve a 401.390—1938 H. M. sz. körrendelet alkalmazásával pá- lyázatot hirdetnek.

A négy állás közül kettőnek a betöltésénél az 1931. III. tc. szer- inti A.) mintájú igényjogosult- sági igazolvánnyal rendelkező pá- lyázók, a másik két állás betöl- tésénél pedig a hadirokkantak, vitések és tűzharcosok, amennyi- ben a tűzoltói állásokra előírt egyéb követelményeknek meg- felelnek, minden más pályázóval szemben kizárólagos elsőbbséggel bírnak.

A tűzoltói állásoknál egyéb- ként a katonai szolgálat elnö- gedhetetlen követelmény.

A kinevezés egyévi próbaidő kitűzése mellett történik, mely idő alatt a kinevezendő tűzoltó az állami rendszerű mindenkori kiegészítő szolgálati illetményben részesül, egy évi megfelelő szol- gálat után véglegesítettnek, mi- által a városi nyugdíjintézet tag- jává válnak, s véglegesítésétől kezdve részére a II. o. altszti il- letmények kerülnek folyósításra. Az egyévi próbaszolgálat alatt az alkalmazás két heti előzetes ér- tesítés mellett bármely hónap vé- gére indoklás nélkül megszun- tethető. Az illetőknek is joga van azonban, hogy szolgálatát az idő alatt két heti előzetes bejelentés mellett felmondhassa.

A tűzoltói állások elnyeréséhez megkívánt egyéb feltételeket a részletes pályázati hirdetmény tartalmazza, mely a Budapesti Közlöny legközelebbi számában megjelenik, azonkívül a pályázati hirdetmény egy teljes szövegű pé- ldánya a pályázati határidő alatt a városháza hirdető tábláján is kifüggesztésre kerül, de megte- kinthető az elnöki ügyosztálynál (városháza, emelet 6. sz. szoba) és a tűzoltóparancsnokságnál, Csapó u. 43. szám alatt, mely hely- keken az érdeklődők szóbeli tá- jékoztatást is nyerhetnek. A pá- lyázati kérvényeket 1943 évi aug- hó 27 napjának déli 12 órájáig Debrecen sz. kir. város polgár- mesterehez címezve közvetlenül a tűzoltóparancsnoksághoz kell benyújtani. Elkésve beadott vagy kérellő fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vehet- tők. — Polgármester.

APRÓHIRDETESEK

MAGÁNYOMOZÓ

GÁLOCSY legregibb magányomozó megfigyelés, nyomozással diszkrét, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 23-72.

931 9. 3.
JÁNOSY magányomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54-764 11. 9

LEVELEZÉS

CILI! Minden rendben. Váradra küldtem ötvenet. Nagyon hiányoztok. Rontra nagyon vigyázz. A gyomrodra is írjal mindenről. Szerdán valószínűleg Pesten lesznek. Sok csók. A 51-420

Alkalmazást nyer férfi vegyes

ELARUSITÓ kocsis, kisegítő munkák azonnalra felvétetik. Telek u. 100. 2-772

SAIKVIZUZEMBE töltő fiú és mindenféle férfi felvétetik. Homok u. 140. Jelentkezni 8-12 óráig. 2-1427

ZSÁKOLÓ munkásokat felveszünk. Sárréti Áru-raktár, Délior 19 (ekegyár). 2-1415

IRODASZOLGÁLT egész séges erős ügyes, gyors embert, eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékos Rt. Deák Ferenc u. 6. 2-1407

NŐS kocsis, aki egyszerű házmester, felvétetik. Killer Éde bútortüzetében. Plac u. 68. 2-1166

FESTÉKGYÁRBA állandó munkásokat felvesz. Weisz Bertalan, Hatvan u. 8. 2-1180

NAPSZÁMOST és kifizető felvesz. Krišch kályhámester. Ispóty tér 1. sz. 2-1170

GYAKORLOTT csapat felvesz a Gambriusz. 2-1171

GAZDASÁGI ALLAS

GAZDASÁGI cselédek keresek bentkosztra közeli tanára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26-795 vv

IRODAI

ELŐKELO budapesti részvénytársaság nyíregyházi fióktelepe részére keers irodai gyakorlatl bíró keresztény tisztviselőt, vagy tisztviselőt. Cím a kiadóban. 32-804

IPARI

FODRÁSZ segéd állandó munkára felvétetik. Lusztig Pásti u. 2. 33-1395

VIZVEZETÉK szerelő segéd munkára felvesz. Nagy, Batthyány u. 15. 33-1396

SZABÓ segédet felvesz. Deák Ferenc u. 20. 33-1179

CSERÉPKALYHA rakó segédet felvesz. Krišch kályhámester, Ispóty-tér 1. 33-1169

RAKTÁRI munkásokat felvesz az Istvánmalom. Orabér százlékkal együtt 80 fillér. 33-1387

TANULÓ FIU

MŰSZERÉSZ tanulót felvesz. Szalai, Hatvan u. 17. 64-801

TANULÓT jó magaviseletű felvesz Kormos József vaskereskedő. Csapó u. 64-1418

JÓCSALÁDBÓL való fiút tanulónak felvesz. Fálknás fűszerüzlet, Péterfia. 64-1160

FŰSZER üzletbe tanuló és kifizető felvétetik. Kasza út 44. 64-1172

KIFUTÓ FIU

KIFUTÓFIUT s tanulót felvesz. Pető fűszerkereskedő, Burgundia u. 1. 49-1434

KIFUTÓFIU 16-20 évesig, jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Adorján fűszerkereskedő. 49-1158

KIFUTÓFIUT ügyesét komolyat, jó családból valót, eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékos Rt. Deák Ferenc u. 6. 49-1408

KIFUTÓFIUT ügyes s megbízható felvesz a Hegyaljai borüzlet, Plac u. 55. 49-1174

Alkalmazást nyer nő vegyes

KÖZÉPKORU szállodai takarítót azonnal felvesz „Éden” szálloda. 4-1421

IRODAI

TIZENHÉTÉVES kezdő négy polgárral irodába elhelyezkedne. Cím a kiadóban. 34-1419

IPARI

SEGÉD és tanulóleányokat felvesz női szobák, Kossuth u. 58. Balázs 35-859

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt és tanulóleányt felvesz. Bíró, Rákóczi u. 24. 35-901

KONFEKCIÓ férfi-szabóságba gyakorlott kézilány felvétetik. Vendég u. 8. Bessenyei. 35-1424

VARRÓ leány és tanuló felvétetik. Kováry szicsmester, püspöki palota. 35-1423

HÖLGYFODRÁSZ segédleányt teljes ellátással, vagy fixfizetéssel felvesz. Ignáth Imre fodrászmester, Hajdúb.-szörmény, Újvárosi út 7. sz. 35-735

SEGÉDLÁNYOKAT elsőrendű angol-francia munkást, kézilányt, tanuló felvesz. Szathmári varroda, Baltazar u. 8. 35-1173

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt azonnalra felvesz. Huszár, Batthyány u. 10. 35-1178

ÖNÁLLÓAN dolgozó hölgyfodrász kisasszony heti 40 P, vagy havi 140 P és teljes ellátással, azonnal beléphet 15-ig. Szőnyi, Sámsoni út 48. 35-1382

TANULÓ LEANY

ÜGYESKEZŐ tanulóleányt felvesz. Illatszertár Plac u. 40. Hangya átjáróban. 47-1430

KIFUTÓLEÁNYT felvesz. Illatszertár Plac u. 40. Hangya átjáróban. 47-1430

KIFUTÓLEÁNYT, ügyesét, komolyat, jó családból valót eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékos Rt. Deák Ferenc u. 6. 47-1405

Háztartási alkalmazott MINDENES

GYERMEKSZERETŐ főzni tudó mindenest jó fizetéssel 15-ére felvesz. Hatvan u. 6. I em. II. lépcső 20. Jelentkezés délután 5-ig. 30-1417

MEGBIZHATÓ jól főző mindenest keresetlik, augusztus 15-ére, Thaly Kálmán u. 14. Jelentkezni lehet délután 4-5 óráig. 30-1375

MEGBIZHATÓ jól főző dologszerető asszonyt esetleg felnőtt leánnyal szobalánynak alkalmaznánk, öttagú családdal, azonnalra, Újfalusi Györgyné, Nyiregyháza, Széchenyi u. 25. 30-727

BEJÁRÓ leányt, vagy asszonyt felvesz. Bundi u. 2. Vértessy. 8-1411

BEJÁRÓ 10-3 óráig tartó időre, ebédelt felvétetik. Péterfia 2. harmadik ajtó. 8-1404

PARKETTHEZ értő bejárót, azonnalra felvétetik. Hatvan u. 6. III. 10. sz. 8-1163

SAKACSNÓ

MINDENES sakácsnót jó fizetéssel tizenötödikére vagy szeptember elsejére felvesz. Bessenyei utca 4. 59-1142

SZOBALÁNY

SZOBALÁNYT jó bizonyítványokkal felvesz. Mielőbbi belépéssel. Rákossy Jenő u. 10. III. 6. 60-1422

SZOBALÁNYT azonnal veszek. Fráter, Simonyi út 3. 60-1168

ALKALMAZAST KERES NŐ

SZOPTATÓS dadának elmennek. Demke szőőothon, Kovács Lajosné, 7. szoba. 2-1403

EGY személy háztartását vezető szerény, s minden információt elhíró ötven-hatvan közötti úrtasszony „Munkaszolgálatos anya” 3-1390

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. Schiffmann Vendég u. 1. kisállomásnál. 1792 1. 3

SZORME bundákat javítok alakítok, festek. Veszek eladok. Kováry szicsmester püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tily szalonban, nálam választott műrostmentes v hozott anyagból, széles ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67-998 8. 10.

CIÁNÓZ vizsgái, zaisztikentel felelősség. Krišch, Méltusztér 7. Telefon: 14-30. verestemplomnál. 606 11. 4

SIRKOVÉK műköből és termékből, mésszalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál. Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

CIÁNÓZTASSON Csala cíánózó vállalat. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9. telefon: 14-27 szám. 67-269 10. 13.

RÉZGÁLICOT kereskedőknek átvételi ellenében adok. Adorján Iván, Nyírbátor. 67-1432

NYAKKENDŐT szak szerien javítom, tisztítom, fordítom, újalakítom, levelezőlap hívásra érte megyek. Timár u. 13. sz. 67-1391

ÜZLETI KERESLET

GYÜMÖLCSÖT napl áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66-1580 9 13

TOLLAT legnagyobb naplárban vesz. Hangya tollgyűjtő telep. Jozsef kir. herceg u. 71. 66-1428

PERZSASZONYEGET KET, régi ezüst tárgyakat, Aba, Novák és Spáni képet legmagasabb árban veszek. Csak kedden estig. Szíves meg hívásokat zárt borítékban Bika szálló „Stella” névre kérem. 66-1402

RADIO

ELADÓ egy 2-1-1 amatőr rádió, Bajnok u. 6. 58-1378

BŰTOR

NINCSEN fényes kirkatunk, bútort olcsón adunk. Plac u. 71. szám. udvarban. Brillné. 9-1381 10. 4

HÁLÓSZOBÁK, frösz talok, egyéb bútorok, olcsó áron. Bőtvös u. 66. bútorüzletbe. 9-1428 8. 27

FIGYELEM! Komplet konyhaberendezés, festett hálószobák eladók. Arany János u. 1. háttul az udvarban. 9-1227

FEHÉR szekrény, előszobafal, modern hálószobaberendezés, alig használt, darabokban is eladó, délelőtt 8-12-ig. Szent Anna u. 22. balra kapualatt földszint. 9-1428

JÓKARBAN levő világos háló eladó, Kertész, Csapó u. 19. sz. 9-1156

MODERN konyha s szobabútor, nagyvásztékban, Megrendelést pontosan szállítok. Újfalussy Sándornál. Debrecen Bethlen u. 56. 9-1115

HESZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. sz. 9. 10. 1971

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

ÜZLETHELYISÉG bármilyen célra kiadó Séri, Mikespercsi-út 11. 6-618

EGY jömenetű fűszerüzlet napi 30 liter tej lekötéssel, bevonulás miatt sürgősen eladó. Mester u. 42. 6-1167

KÜLSŐSÉGEN nagyforgalmú jogfolytonos kocsmák lakással átadók. Hűvelyes u. 11. sz. Pesti u. 6-1186

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTAR

SZARAZ nagyobb rakarthelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8-10 vagon csomagolt szaraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalat” jellegre kérjük a kiadóhivatalba leadni, vv 41-679

LAKASCERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyanancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

ELCSERÉLNEM kettőszobás komfortos lakásomat, 3-4 szobás, komfortossal. Érdeklődni: Plac u. 32. bútor üzlet. 53-774

UTCAI, szoba, konyha, faskamarás lakásomat hasonlóval elcserélném, Pest, vagy Pest környékén. Cím a kiadóban. 53-1433

KÖZPONTBAN egy szoba, előszoba, konyha régi bérű lakásomat elcserélném háromszobás, s komfortossal, lehet villa lakás is. Kigyó u. 53. fűszerüzlet. 53-1429

ELCSERÉLNEM szép egy szoba, konyha, sápijos lakásomat kérésben levő ugyanilyenért, vagy előszobáért. Lorántffy u. 6. sz. második ajtó. 53-1414

ELCSERÉLNEM egy szoba, konyha, sápijos lakásomat hasonlóval. Megtekinthető fél 2-fél 3-ig. Sziágyi, Nagy Pál u. 11. sz. 53-1007

ELADÓ egy Singer varrógép, Erzsébet u. 17. 68-1165

KERÉKPÁR új gumikkal eladó Új u. 12. szám Vágóhídnál. 7-1388

ENGEDÉLYEZETT Chrysler autó, kisforgasztású, csukott, 5 személyes, prima új gumikkal sürgősen eladó. Megtekinthető. MATÉOSZ-ban, telefon hívás: 13-91. 7-1385

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kérek. 28-394

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalkoz Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5. 3.

RADIO

ELADÓ egy 2-1-1 amatőr rádió, Bajnok u. 6. 58-1378

BŰTOR

NINCSEN fényes kirkatunk, bútort olcsón adunk. Plac u. 71. szám. udvarban. Brillné. 9-1381 10. 4

HÁLÓSZOBÁK, frösz talok, egyéb bútorok, olcsó áron. Bőtvös u. 66. bútorüzletbe. 9-1428 8. 27

FIGYELEM! Komplet konyhaberendezés, festett hálószobák eladók. Arany János u. 1. háttul az udvarban. 9-1227

FEHÉR szekrény, előszobafal, modern hálószobaberendezés, alig használt, darabokban is eladó, délelőtt 8-12-ig. Szent Anna u. 22. balra kapualatt földszint. 9-1428

JÓKARBAN levő világos háló eladó, Kertész, Csapó u. 19. sz. 9-1156

MODERN konyha s szobabútor, nagyvásztékban, Megrendelést pontosan szállítok. Újfalussy Sándornál. Debrecen Bethlen u. 56. 9-1115

HESZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. sz. 9. 10. 1971

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

ÜZLETHELYISÉG bármilyen célra kiadó Séri, Mikespercsi-út 11. 6-618

EGY jömenetű fűszerüzlet napi 30 liter tej lekötéssel, bevonulás miatt sürgősen eladó. Mester u. 42. 6-1167

KÜLSŐSÉGEN nagyforgalmú jogfolytonos kocsmák lakással átadók. Hűvelyes u. 11. sz. Pesti u. 6-1186

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTAR

SZARAZ nagyobb rakarthelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8-10 vagon csomagolt szaraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalat” jellegre kérjük a kiadóhivatalba leadni, vv 41-679

LAKASCERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyanancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

ELCSERÉLNEM kettőszobás komfortos lakásomat, 3-4 szobás, komfortossal. Érdeklődni: Plac u. 32. bútor üzlet. 53-774

UTCAI, szoba, konyha, faskamarás lakásomat hasonlóval elcserélném, Pest, vagy Pest környékén. Cím a kiadóban. 53-1433

KÖZPONTBAN egy szoba, előszoba, konyha régi bérű lakásomat elcserélném háromszobás, s komfortossal, lehet villa lakás is. Kigyó u. 53. fűszerüzlet. 53-1429

ELCSERÉLNEM szép egy szoba, konyha, sápijos lakásomat kérésben levő ugyanilyenért, vagy előszobáért. Lorántffy u. 6. sz. második ajtó. 53-1414

ELCSERÉLNEM egy szoba, konyha, sápijos lakásomat hasonlóval. Megtekinthető fél 2-fél 3-ig. Sziágyi, Nagy Pál u. 11. sz. 53-1007

ELADÓ egy Singer varrógép, Erzsébet u. 17. 68-1165

KERÉKPÁR új gumikkal eladó Új u. 12. szám Vágóhídnál. 7-1388

ENGEDÉLYEZETT Chrysler autó, kisforgasztású, csukott, 5 személyes, prima új gumikkal sürgősen eladó. Megtekinthető. MATÉOSZ-ban, telefon hívás: 13-91. 7-1385

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kérek. 28-394

ELCSERÉLNEM szoba konyha, egyedül álló kertől lakásomat, belvárosi szoba, konyhával. Bajnok u. 6. 53-1377

LAKAST KERES

KERESSEK szeptember elsejére két szoba, komfortos új bérű lakást, Vajna gazdasági felügyelő, Kardos u. 27. szám. telefon: 27-30. 52-1369

EGY, vagy két szobát, bútorral, vagy bútor nélkül, konyha és fürdőszoba használatra keresek, szeptember 1-ére, Vajna gazdasági felügyelő, Kardos u. 27. szám. telefon: 27-30 52-1370

RENDES helyen magánosnó kvartélyt keres. Cím: „Kvartély” jellegére kérem. 52-1399

KIADÓ LAKAS egy szobás

TAKARÍTÁST lakást adok egy pár embernek, Debrecen, Csillag u. 73. 45-1397

KIADÓ egy hálószoba belvárosban annak, aki a berendezést megveszi, fürdő van, 800 P. Uri ké nyelem jellegre a kiadóba. 45-1384

BUTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba kiadó, Malomköz 6. 10-1410

VEGYES

GRAFOLÓGUSNÓ minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt Széchenyi u. 43. 68-1393

ELVESZETT

ELVESZETT fekete retikül a Dércnél, pénztárcával, bevásárlási könyvvel, szappanjeggyel. Megtaláló jutalom ellenében adja le Hatvan u. 32. 13-1400

ELVESZETT egy barna bőrtárca iratokkal, megtalálójá adja be a Hatvan u. 10. sz. alá. 13-1164

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

KÁLYHA-TŰZHELY

FOLYTONÓ kályhák, egyik fafűtéshez, eladók. Hadik u. 20. hőtől délutánoként. 48-431 vv.